საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით!

პარასკევი, 28 მაისი 1920 წ.

ერთობა

ფასი 3 მანეთი

[illegible] 3 მანეთი. [illegible] 5 მანეთი. [illegible] 100 მანეთი. [illegible] ერთობის ქუჩა № 4 [illegible]

№ 117

ორგანო საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა ორგანიზაციებისა

№ 117

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დროებითი ზავი არ ნიშნავს შერიგებას,

არ ნიშნავს მკვიდრ მშვიდობიანობის დამყარებას.

პირიქით, ნამდვილი ზავი მაშინ იქნება, როცა მტერი იგრძნობს, რომ მოწინააღმდეგე ერთსულოვანი და შეუდრეკელია.

„ერთობის“ რედაქცია ღრმა მწუხარებით აუწყებს საზოგადოებას თავის თანამშრომელ, პოეტ

ნოე ჩხიკვაძის

უდროოთ გარდაცვალებას.

დამწუხრებული ცოლი მარიამ ჩხიკვაძისა დაობლებული შვილებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ 24 მაისს მიხეილის საავადმყოფოში ფილტვების ანთებით გარდაიცვალა მისი დაუვიწყარი ქმარი და მეტად ძვირფასი მამა

ნოე ჩხიკვაძე

პანაშვიდები ქაშვეთის ეკლესიაში ხუთშაბათს, პარასკევს და შაბათს საღამოს 6 საათზე. დაკრძალვა მოხდება კვირას, მაისის 30-ს დილის 12 საათზე, დიდუბეში ქართველ მოღვაწეთა პანთეონში. (ნ 1—1)

მწერალთა კავშირის ბიურო მწუხარებით აუწყებს საზოგადოებას, რომ 24 მაისს, დილის 12 საათზე ფილტვების ანთებით მიხეილის საავადმყოფოში გარდაიცვალა კავშირის წევრი, პოეტი

ნოე ჩხიკვაძე

პანაშვიდები ქაშვეთის ეკლესიაში ხუთშაბათს, პარასკევს და შაბათს საღამოს 6 საათზე. დაკრძალვა მოხდება კვირას მაისის 30 ს დილის 12 ს. დიდუბეში, ქართველ მოღვაწეთა პანთეონში. (ნ. 1—1)

ჟურნალ „ცისარტყელას“ სარედაქციო კოლეგია და თანამშრომელნი ღრმა მწუხარებით აუწყებენ საზოგადოებას თავის თანამშრომლის პოეტის

ნოე ჩხიკვაძის

გარდაცვალებას. (ნ. 1—1)

ს. ამაშელი ოჯახობით მწუხარებით აუწყებს ნათესავთა და ნაცნობთ საყვარელი ძმის

ნოე ჩხიკვაძის

უდროოდ გარდაცვალებას. (ნ. 1—1)

ღრმა მწუხარებისა შინა მყოფნი [illegible] და [illegible] მიხეილ, [illegible] და [illegible] აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ უდროოდ გარდაცვალებას

თეო სიმონის ასული მახარაძისას

რომლის დაკრძალვა მოხდა 27 მაისს დილის 10 საათზე დიდუბის ეკლესიაში. (1701 1--1)

ღრმად დამწუხრებული შვილი ალექსანდრე და რძალი ანნა ჩხეიძეები აუწყებენ ნათესავებს, მეგობრებს და ნაცნობებს გარდაცვალებას ძვირფასი და დაუვიწყარი

[illegible] ალექსანდრეს ძე ჩხეიძისას.

(1704 1—1)

ძმა ირაკლი დიმიტრის ძე ლომინაძე ამით აუწყებს ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ ამა წლის 30 მაისს (ახ. სტ.) გარდაცვალებიდან ერთი წლის შესრულებისა გამო გადახდილ იქნება წირვა და პანაშვიდი უდროოდ დაკარგულის ერთად ერთი ძმის

ივანე დიმიტრის ძე ლომინაძის

[illegible] წმინდა გიორგის ეკლესიაში. (1702 2—1)

მწუხარებით გულ მოკლული და [illegible] აუწყებენ ნათესავთ, ნაცნობთ და მეგობრებს, მათთვის ძვირფასის და დაუვიწყარის

ლეონიდე (უშუკელო) ნოეს ძე კეჭაყმაძის

უდროოდ გარდაცვალებას. ორმოცი დღის წირვა და პანაშვიდი გადახდილ იქნება [illegible], კვირას, 30 მაისს (ა. სტ.). (1708 1—1)

ღრმად დამწუხრებული მეუღლე [illegible], შვილები: [illegible] და [illegible] აუწყებენ ნათესავთ, ნაცნობთ და მეგობრებს, რომ [illegible] (გურია) ამა წლის 24 მაისს ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა მათი ძვირფასი მეუღლე, [illegible] მამა და ბაბუა

არტემ ანტონის ძე სეფერთელაძე

დაკრძალვა მოხდება ს. [illegible] (გურია) შაბათს 29 მაისს წმ. გიორგის ეკლესიაში. (1705—2—1)

დამწუხრებული და გულდათუთქული დედა მარიამი, ცოლი [illegible], ძმები ტარასი და სერგო, რძლები [illegible] და ოლღა, ბიძაშვილი გრიგოლ [illegible] აუწყებენ ნათესავთ, ნაცნობთ და მეგობრებს, რომ ამა წლის მაისის 24, ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა მათი ძვირფასი და დაუვიწყარი, [illegible]

კირილე ზაქარიას ძე წიკვაძე

გამოსვენება მოხდება მაისის 28, [illegible] ქ. № 16. საღამოს 4 საათზე. დაკრძალვა [illegible] კვირას 30 მაისს. (1711—1—1)

დაიწყო მუშაობა

ახლად გახსნილმა [illegible] კავკასიაში და საქართ. რესპუბ. ქალაქთა კავშირის

ნამდვილი გრეხილი

ვენის ავეჯეულობის ქარხანამ

მიიღება შეკვეთა სკამების, კრაოტების, ავტომობილის „დუგების“ და სხვა. შესაკვეთათ და ცნობების მისაღებათ მიმართეთ ქარხნის კანტორაში ანტონიევის ქუჩა № 1 ზერქუზოვის კუთხე. (ნ. 10—7)

მეაბრეშუმეთა საყურადღებოთ

აბრეშუმის პარკის მოგროვების დროს მიახლოვების გამო სამტრედიის ლომბარდის აბრეშუმის მრთველი ქარხანა მეაბრეშუმეთ უთმობს საკუთარ მექანიკურ საშრობს, რომელსაც ჰყავს პერსონალი სპეციალისტების, გასამუშავებლათ და გასაშრობათ ნედლი პარკისა 100 მან. ფუთი. (300 მან. ფუთი სრულიად გამშრობის).

პარტიობით 1500 ფუთზე ზევით დიდ შეღავათიან პირობებში. სიტყვიერი და წერილობითი განმარტებისთვის მიმართეთ ბ-ნ მაცუკელს (დირექტორს სამტრედიის ლომბარდის აბრეშუმის ქარხნისას).

(1694—1—1)

განცხადება

სამხედრო სამინისტროს სამნეო განყოფილება ამით აცხადებს, რომ 1920 წ. 5 ივნისს დილის 12 საათზე ხსენებულ განყოფილებაში მოხდება საჯარო ვაჭრობა ზეპირ შეჯიბრებით და დაბეჭდილ კონვერტებით წარმოდგენილ განცხადებით ჯარისთვის 1920 წ. 15 ივნისიდან 1921 წ. 15 ივნისამდე 250 ათასამდე შეკუმშულ თივის მოწოდების შესახებ. საჯარო ვაჭრობაში მონაწილეობის მიღების მსურველთ უნდა წარმოადგინონ პიროვნების მოწმობა და საწინდრად 10 პროც. თივის ღირებულებისა. იჯარით შეიძლება გაიცეს როგორც მთელი რაოდენობა თივისა, ისე მისი ნაწილი. მოიჯარადრეთ შეიძლება მიეცეს სამნეო განყოფილებისგან გარდაწყვეტილ ფასებში თივის შესაკუმშად საჭირო ზოგიერთი მასალა. დაწვრილებითი პირობები მსურველთ შეუძლიანთ ინახულონ სამნეო განყოფილებაში ყოველ დღე დილის 9 - 3 საათამდე. მისამართი ბარიათინსკის ქ. № 10. (ნ. 3—1)

ს.ს.დ.მ პ. თფილისის სამაზრო კომიტეტი

იწვევს კვირას, 30 მაისისათვის მაზრის ორგანიზაციათა

კონფერენციას

ქ. თფილისში.

დღის წესრიგი: 1) მოხსენებები მომენტზე და 2) პრეზიდიუმისა, 3) პარტიული ყრილობის დღიურ წესრიგის განხილვა, 4) დელეგატების არჩევნები პარტიულ ყრილობისათვის, 5) მიმდინარე კითხვა.

კონფერენცია გაიხსნება დილის 10 საათზე, თფილისი სამაზრო ერობის შენობაში.

(3—2) სამაზრო კომიტეტის პრეზიდიუმი.

---

250 მანეთად

დიდი ხნის გამოცდილი საწერ მანქანაზე მაწვრთნელი ქალი ასწავლის მსურველებს „[illegible]“ [illegible] ერთი კვირის განმავლობაში ქართულ მანქანაზე [illegible] [illegible]. მოსწავლეებს [illegible] მანქანის [illegible] ქართულის [illegible] შეუძლიანთ შეისწავლონ ქართული [illegible] დილის 11 საათიდან საღამოს 7 საათამდე. [illegible] 1 ლი [illegible], შემდეგ [illegible] № 5 [illegible] (1702—1—1)

შრომის სამინისტროსაგან

თანახმად სატარიფო პალატის 21 მაისის დადგენილებისა ყველა დამქირავებელმა (საზოგადო და კერძომ), ვისი მუშები და მოსამსახურეებიც კი სარგებლობდნენ სახელმწიფო მომარაგების ფონდით, დაუყოვნებლივ

შემოიტანონ ახალი გადასახადი

1000 მან. თვიურულ კაცზე არა უგვიანეს 1-ლ ივნისისა.

თუ 1-ლ ივნისამდი არ იქმნა წარმოდგენილი გადასახადი, შემდეგ ამისა სურსათი არ მიეცემათ.

ფული შეტანილი უნდა იქნეს თფილისის ხაზინაში № 139185 ანგარიშით და კვიტანცია დაუყოვნებლივ წარუდგინოს სამინისტროს მუშათა მაგიდას.

შრომის სამინისტრო. (ნ. 2—2)

შრომის სამინისტროს განცხადება

შრომის სამინისტრო აცხადებს სახელმწიფო და საზოგადო საწარმოვო დაწესებულებების გამგე მმართველობის, კერძო საწარმოვო დაწესებულებების მეპატრონეთა და აგრეთვე შრომის დამქირავებელთა საყურადღებოთ, რომ სამინისტრომ შემოიღო მუშებთა და დამქირავებელთა შორის ანგარიშის გასასწორებელი ახალი წიგნი, რომლებიც უნდა დაურიგდეს ყველა მუშებს და მოსამსახურეებს, ძველი საანგარიშო წიგნის მაგიერ, მიმდინარე წლის 1-ლ ივნისამდე.

ამ ვადის შემდეგ გაუქმებულია ძველი საანგარიშო წიგნები და ის დამქირავებლები, რომლებიც თავიანთ მუშებს და მოსამსახურეებს არ დაურიგებენ ამ ხნის განმავლობაში ახალ საანგარიშო წიგნებს, — პასუხისგებაში იქნებიან მიცემულნი სარეწავი შრომის შესახებ დებულების 212 მუხლის ძალით.

საანგარიშო წიგნი ღირს 10 მანეთი და შეიძლება მიღება შრომის კომისრებთან და შრომის სამინისტროს რწმუნებულებთან თფილისში, ქუთაისში, ფოთში, სოხუმში, ჭიათურაში, ტყიბულში, გორში, ბორჯომში, თელავში, სიღნაღში და გაგრაში.

(ნ. 5—5) **შრომის სამინისტრო.**

[illegible] „ფურგუნი“

საზურავით. ვირგა: ლიმონათის, ლუდის და კონიაკის ქარხნებისთვის. იქვე საჭიროა გამოცდილი დამტარებელი (კონდუქტორი), იკითხეთ კიროჩნი ქ. № 26. ლიმონათის ქარხანა. (1684 3—1)

„საქართველოს კომუნისტური პარტია“

საქართველოს და საბჭოთა რუსეთს შორის დადებული ხელშეკრულების ძალით რუსეთი „[illegible] სცნობს საქართველოს დამოუკიდებლობას და თავისუფალ არსებობას“. ადგილობრივ კომუნისტებს ამ პირობების [illegible] საქართველოს ტერიტორიაზე რუსეთის კომუნისტურ პარტიის [illegible] კომიტეტი და [illegible] „ცენტრალური კომიტეტი საქართველოს კომუნისტურ ორგანიზაციებისა“. ამ ორგანიზაციულ [illegible] დიდი პოლიტიკური [illegible] აქვს. ეს იმას ნიშნავს, რომ ბოლშევიკებმა ხელი უნდა აიღონ საქართველოს საქმეებში ჩარევაზე, [illegible] რუსეთის ძალების ჩარევაზე, რომ ისინი [illegible] საქართველოს ხალხს იძულებით, [illegible] საქართველოს შინაურ ცხოვრებაში [illegible] ჩარევაზე [illegible] რომელმაც [illegible] შეთანხმება საქართველოსა და საბჭოთა რუსეთს შორის. [illegible] ჩვენს შინაურ ცხოვრებაში ჩარევა [illegible] შეიძლება იყოს. ჩარევა [illegible] პირდაპირი და არა-პირდაპირი. პირდაპირი ჩარევა იქნება რუსეთის საქმეებში, რომლებსაც [illegible] ინგლისის და სომხეთის ჯარები [illegible] პირდაპირი ჩარევა ჩვენს საქმეებში, რომლებსაც [illegible] „[illegible]“ [illegible] ჩვენს ქვეყანაში [illegible].

[illegible] შინაურ ცხოვრებაში ჩარევა შეიძლება [illegible] საბჭოთა ძალების პირდაპირი შემოსვლის საშუალებითაც. ბოლშევიკებმა ამ გზით [illegible] საქართველოს, [illegible] საბჭოთა მოქმედების საშუალებით. მათ [illegible] ფული შემოჰქონდათ რუსეთიდან საქართველოში. ამ ფულის საშუალებ-

ᲓᲦᲔᲡ

ფრანგული ცნობით პრეზიდენტი ვილსონი თანახმაა გამოიკვლიოს სომხეთის საზღვრები და ამერიკა მიიღებს სომხეთის მანდატს.

უნგრეთის საზავო ხელშეკრულებაზე ხელს მოაწერენ 4 ივნისს.

უკრაინაში პოლონეთის ჯარის მდგომარეობა არ შეცვლილა.

ინგლისსა და არაბეთს შორის შეთანხმება მოხდა მესოპოტამიის და სირიის საზღვრების შესახებ.

გენერალური შტაბის სამხედრო ცნობა

26 მაისი.

26 მაისს ჩვენმა და აზერბეიჯანის პარლამენტიორებმა დასდეს დროებითი ზავი აზერბეიჯანის წინააღმდეგ არსებულ ყველა ფრონტზე ერთი კვირის ვადით.

ამ ერთი კვირის განმავლობაში ორივე რესპუბლიკის დელეგაციათა შორის იწარმოებს მოლაპარაკება ზავის შესაკვრელათ.

დანარჩენ სხვა ფრონტებზე სიწყნარეა.

მით ისინი იძენდენ მრავალ იარაღს და [illegible] საქართველოს მოსისხლე მტრებს. რუსეთი საქართველოსთან შედარებით უზარმაზარი სახელმწიფოა, მისი ბიუჯეტისათვის უმნიშვნელოა ის თანხა, რომლის საშუალებითაც ძნელი არ არის მატერიალურად საქართველოს შინაური ცხოვრების [illegible] და [illegible], და საქართველოს ხალხისთვის რომელიმე პაწია ჯგუფის მიერ თავს მოხვევა იმისთანა პოლიტიკური ნაბიჯებისა, რაც სრულიად ეწინააღმდეგება დიდ უმრავლესობის ინტერესებს, იდეალებს და სურვილებს. ჩვენ მუდამ [illegible] დენიკინელებს, როდესაც ისინი ინგლის-საფრანგეთ-ამერიკის მიერ [illegible] სამშობლოს [illegible] და თითონ [illegible]. მით უფრო ჩვენ სრულიად დაუშვებლად მიგვაჩნია ის ზომები, რომლითაც ჩვენებური ბოლშევიკები [illegible] სახელმწიფო [illegible] საქართველოში და რუსეთის საბჭოთა [illegible] ჩვენში; სრულიად დაუშვებლად მიგვაჩნია გზა რუსეთის [illegible] საქართველოში შემოჭრისა და მის საშუალებით შინაური საქმეების მოწყობისა.

ჩვენ კარგათ გვესმის, რომ საქართველოსა და საბჭოთა რუსეთს შორის შეთანხმების [illegible] სრულიადაც არ ნიშნავს იმას, რომ ჩვენსა და ბოლშევიკებს შორის მოხდა იდეური მორიგება.

სოციალიზმის განსახორციელებლად საქართველოს დემოკრატიას ერთი გზა აქვს არჩეული, ბოლშევიკებს სულ სხვა. მიუხედავად იმ დიდ რყევისა, რომელსაც ამ ბოლო დროს დაეტყო ბოლშევიკების პოლიტიკას, მათ ჯერ ჯერობით არ მიუტოვებიათ თავისი პოლიტიკის მთავარი გზა, უმცირესობის დიქტატურა უმრავლესობაზე. ჩვენთვის ეს გზა სრულიად მიუღებელია. მაშასადამე ამიერიდან ჩვენსა და ადგილობრივ ბოლშევიკებს შორის ახალის ძალით გაჩაღდება იდეური ბრძოლა, მაგრამ ჩვენ მოვითხოვთ, რომ ეს იდეური ბრძოლა იყოს ლოიალური საქართველოს დემოკრატიულ [illegible] ლოიალური კი ეს ბრძოლა მხოლოდ იმ შემთხვევაში იქნება, თუ ადგილობრივი კომუნისტები აწარმოებენ თავის საშუალებებით, როგორც აწარმოებენ სხვა ჩვენებური პარტიები, ე. ი. თუ ჩვენ სახელმწიფოს [illegible] ბრძოლაში ისინი დაეყრდნობიან შინაურ ძალებს და არ მოიშველიებენ გარეშე [illegible] სახელმწიფოს მიერ [illegible]. საქართველოს კომუნისტებისაგან ჩვენ მოვითხოვთ, რომ მათ ამიერიდან იმოქმედონ, როგორც საქართველოს მოქალაქეებმა და ხელი აიღონ იმ პოლიტიკურ საშუალებებზე, რომლებსაც [illegible] სახელმწიფოს ღალატის სახე ჰქონდა.

თუ ჩვენებური კომუნისტები ამ პირობებს [illegible], საქართველოს დემოკრატია ჩათვლის, რომ მათ უნდათ, თუმცა არა—პარლამენტით, მაგრამ მაინც [illegible] მის სახელმწიფოს შინაურ საქმეებში, ამ შემთხვევაში ჩვენი დემოკრატია მოეპყრობა ადგილობრივ ბოლშევიკებს ისე, როგორც [illegible] ყოველნაირ მოძალადეებს.

ᲞᲝᲚᲔᲛᲘᲙᲣᲠᲘ ᲬᲔᲠᲘᲚᲔᲑᲘ

II

სხვის ხახით.

ჩვენი მუშათა კლასის, ჩვენი მშრომელი ხალხის წრეებში ბოლშევიკობას ადგილი არ აქვს. ეს დავინახეთ პირველ მაისს, მუშათა საბჭოს კრებაზე, პროფესიონალური კავშირების, ფაბრიკა-ქარხნების კომიტეტების ყრილობაზე, სადაც ამხ. ირ. წერეთელმა და ეგ. გეგეჭკორმა მოხსენება გააკეთეს 26 მაისს. გამოირკვა, რომ მუშებს ბოლშევიკური [illegible]. გამოჩნდა, პირიქით, დიდი ერთსულოვნება მენშევიკების, სოციალ-დემოკრატიული მთავრობის სასარგებლოთ.

ამ მხრივ ჩვენ არავითარი ხიფათი არ მოგველის. ბოლშევიკობა ახლა უფრო გავრცელებულია ინტელიგენციის წრეებში. იმ წრეებში, რომლებსაც საერთო არა აქვთ რა ბოლშევიზმთან. სწორეთ ეს არის საყურადღებო. ბოლშევიკები არ არიან, მაგრამ ბოლშევიკებს [illegible] სოციალ-დემოკრატიული პარტიის წინააღმდეგ. და ამის ნიშანია, რომ ამ წრეებს არ აქვთ თავისი იდეოლოგია, ვერაფერს ქმნიან თავისას.

ამაზე შევჩერდი მე ჩემ პირველ პოლემიკურ წერილში. თედო ღლონტი საინტერესო იყო ჩემთვის, როგორც ამისთანა ინტელიგენციის წარმომადგენელი. თედო ღლონტს ჩემი მთავარი აზრი ვერ გაუგია და გაჯავრებული ამბობს,—სად მე, და სად ბოლშევიკები.

მომაგონდა ერთი გუბერნატორი. რუსეთის ერთ დიდ ქალაქში [illegible] ბოლშევიკების [illegible] ადგილობრივ სოციალ-დემოკრატიულ გაზეთში [illegible] წერილის მოთავსება. ვწერდი, რომ ამ გუბერნატორის პოლიტიკა არაფრით არ განირჩეოდა ბოლშევიკური პოლიტიკისგან, [illegible]. გუბერნატორმა მეორე დღეს დაიბარა პასუხისმგებელი რედაქტორი.—უთხარით თქვენ თანამშრომელს, რომ მე არასოდეს არ ვყოფილვარ და არც ვარ ბოლშევიკი, მე ამას დავამტკიცებ დოკუმენტებითო.

ასე ეუბნება თედო ღლონტიც. მიმტკიცებს არ ვყოფილვარ და არც ვარ ბოლშევიკიო. მე ეს მჯერა. დოკუმენტებს არ მოვითხოვ ამის დასამტკიცებლათ, მაგრამ საქმეც ის არის, რომ [illegible] ბოლშევიზმისგან ის სწავლობს აზრებს მენშევიკების დასამარცხებლათ.

პირველ „[illegible]" ის სწერდა: —„რუსეთში რევოლიუციამდის მუშის შრომა უფრო უნაყოფო იყო, ვიდრე რევოლიუციის შემდეგ, როცა მუშის მდგომარეობა გაუმჯობესდაო".

იქნება ეს არ უნდოდა ეთქვა თედო ღლონტს, არ ვიცი. ცხადია მხოლოდ, რომ ამ სიტყვებით ის [illegible] ბოლშევიკების ეკონომიურ პოლიტიკას. მე მოვიყვანე მოწმათ თითონ ბოლშევიკები. ისინი არ მალავენ თავის პოლიტიკის [illegible], როგორც ამას [illegible] თედო ღლონტი. ბოლშევიკები თითონ სწერდენ თავის ეკონომიურ გამოცემებში,—არასდროს, არას დროს არ დაცემულა მრეწველობა, როგორც აქ, ჩვენ ხელ ქვეშ დაეცაო*). ლენინი ამ ბოლო დროს ეკონომიური საბჭოების კრებაზე ამბობს, რუსეთი საშინლათ გაღატაკებულია, რუსეთს სული ხდება შიმშილისგანო.

სად არის აქ შრომის ნაყოფიერების ზრდა?

თედო ღლონტს ამ კითხვაზე არც მეორე წერილში მოუცია პასუხი. ის სიტყვას ბანზე იგდებს და ამბობს,—მენშევიკების ხანაშიაც ეცემოდა წარმოება... ეკონომიური ცხოვრება ეცემოდა არა მარტო რუსეთში, არამედ ეცემოდა ინგლისშიაც, საფრანგეთშიაც, გერმანიაშიაც, ყველა მეომარ ქვეყნებშიო.

სწორეთ ამას, სწორედ ამ სიტყვა-სიტყვით ამბობდენ ბოლშევიკები, როცა ჩვენ ვეკამათებოდით რუსეთში. ნუ გაუკვირდება თედო ღლონტს, რომ მის საპასუხოთაც გავიმეორებ, რასაც ჩვენ ვამბობდით ხოლმე ბოლშევიკების წინააღმდეგ.

მენშევიკების ხანა [illegible] რამოდენიმე თვე, ბოლშევიკების—[illegible] მალე სამი წელიწადი იქნება. მენშევიკებს ქონდათ ეკონომიური პროგრამა, რომლის გატარებაც არ დაეცალდათ. თქვენი საქმეა დაამტკიცოთ, რომ ეს პროგრამა არ ვარგოდა. ბოლშევიკებს ეს არ დაუმტკიცებიათ, არც ცდილან ამის დამტკიცებას.

ომის დროს, მართალია, სხვა ქვეყნებშიაც ეცემოდა ეკონომიური ცხოვრება, მაგრამ იქ ხომ [illegible]. ბოლშევიკებმაც ამიტომ აიღეს ხელში მართვა გამგეობა. [illegible], რომ მათი პოლიტიკა უფრო წინ წასწევს ეკონომიურ ცხოვრებას, ვიდრე ბურჟუაზიის პოლიტიკა, ბოლშევიზმი ამ ნიადაგზე დამარცხდა. ვერც ინგლისი, ვერც საფრანგეთი, ვერც ერთი ქვეყანა ვერ შეადგენს რუსეთს ეკონომიური განადგურების მხრივ.

რუსეთის ახლანდელი მაგალითი ჩვენ გვიჩვენებს მხოლოდ, რა არ უნდა ვაკეთოთ. თ. ღლონტს [illegible] არ [illegible]. ყოველ შემთხვევაში ის ამონაწერი, რომელიც მე ამოვიღე მისი წერილიდან, არ შეიცავს ამნაირ დასკვნას. პირიქით, რუსეთის მაგალითი იქონიეთ მხედველობაში და მისი მიხედვით გაატარეთ ეკონომიური პოლიტიკა,—აი რას უჩვენებს თედო ღლონტი ჩვენ მთავრობას.

მის კრიტიკულ აზროვნებას არ ეტყობა დამოუკიდებლობა. ნუ თუ არ იცის, მეკითხება, რომ რუსეთში მთელი მსხვილი ინდუსტრია, სამრეწველო რაიონები, [illegible] შენობები და მიწები მანქანებიან ერთიან გადაეცა სახელმწიფოს, რომ იქ არის ამ გვარად ცდა ორგანიზაციული მეურნეობის [illegible] და კაპიტალისტური წარმოების მოსპობისა.

მე ვიცი, რომ ამისთანა ცდა იყო რუსეთში ამ ორი წლის განმავლობაში. თედო ღლონტს კი არ გაუგია ჯერ ალბათ, რომ ბოლშევიკები ახლა თავს ანებებენ ამ ცდას. ლენინმა, კარგა ხანია, თქვა,—საერთო— კოლექტიური გამგეობა ხელსაყარი არ არის, ერთ პიროვნული გამგეობა უნდა შემოვიღოთ ძალდატანებით, ჯერ ასე უნდა მოვექცეთ და [illegible] კაპიტალისტური ნიადაგიდან გადავიდეთ სოციალისტურზეო. ლენინმა ამით დაგმო მთელი თავისი ეკონომიური პოლიტიკა. ახლა ლენინის მთავრობა [illegible] ტეილორის სისტემით [illegible] მუშათა კლასს. ეს [illegible] ბოლშევიკებს, რომ შრომის ნაყოფიერება იქ თავის თავად გაზრდილიყო, როგორც ეს გონია თედო ღლონტს.

მე ვერ ვნახე მის წერილებში [illegible] მუშათა საკითხის გარჩევა. ამის გასარჩევათ არ კმარა [illegible] და [illegible] წიგნებიდან [illegible] ამოწერა. მე მგონია აქ უნდა [illegible] ადგილობრივი პირობები და ამ პირობებში გაარჩიოთ, რა გაკეთდა, და რის გაკეთება შეიძლება. მაშინ გვეცოდინება, რა ღირსება აქვს და რა ნაკლი ჩვენი მთავრობის ეკონომიურ პოლიტიკას. არ ვარგა ბოლშევიკური ძახილის გამეორება, რომ მენშევიკების მთავრობა ისეთივე ბურჟუაზიული მთავრობაა, როგორიც იყო და არის მთავრობა საფრანგეთში და სხვაგან.

პრინციპიალურ კითხვებში არ კმარა და არც საჭიროა დემაგოგია. დემაგოგია ის, ვინც ამბობს,—მუშები [illegible] პირობებში არიან, და ეს მარტო მთავრობის ბრალიაო. პოლიტიკურმა მოღვაწემ უეჭველად უნდა გაითვალისწინოს, რამდენად არ ეწინააღმდეგება ამა თუ იმ ეკონომიური მოთხოვნების დაკმაყოფილება სახელმწიფოებრივ საერთო ინტერესებს. ამ მთავარ პრინციპს ორივე წერილებში გვერდს უვლის თედო ღლონტი, და მართალია ის სინდიკალისტი არ არის, მაგრამ სინდიკალისტობა კი გამოუდის. ისინი ყოველთვის მუშათა [illegible] ინტერესებს უფრო უწევდენ ანგარიშს, ვიდრე სახელმწიფოს.

სინდიკალისტები კი მუშათა საკითხში ბევრათ არ განირჩევიან იმ ბოლშევიკებისგან, რომლებსაც ჩვენ ვიცნობდით [illegible].

ვათავებ იმით, რითაც დავიწყე. იმ ინტელიგენციას, რომელსაც წარმოადგენს თედო ღლონტი, არა აქვს თავისი სახე. სოციალ-დემოკრატიის წინააღმდეგ ის ან სინდიკალისტურათ აზროვნებს, ან ბოლშევიკურათ, თუმცა თითონ არც სინდიკალისტია და არც ბოლშევიკი.

ს. დევდარიანი.

---

*) Народное хоз-во 1919 г.

მოქალაქენო არ დაივიწყოთ, 29 და 30 მაისი ფრონტის დღეებია.

ᲛᲔᲤᲔ ᲗᲣ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲐ

(საფრანგეთის ცხოვრებიდან)

როგორც გაზეთებიდან ვიცით, საფრანგეთის პროფესიონალურ კავშირებმა (სინდიკატებმა) პირველ მაისს საერთო გაფიცვა გამოაცხადეს. ჩვენ არ გვაქვს საკმაო ცნობები ამ გაფიცვის მსვლელობის შესახებ. ვიცით მხოლოდ, რომ [illegible] პარტიები მოითხოვდნენ „შრომის კონფედერაციის" (პროფესიონალური კავშირების ცენტრი) დაშლას. იმავე დროს ვიცით, რომ მთავრობამ მიმართა რეპრესიულ ზომებს გაფიცვის წინააღმდეგ, მაგრამ მეორე მხრივ [illegible] გზას დაადგა და პარლამენტს წარუდგინა მეტად საინტერესო კანონპროექტი რკინის გზის შესახებ. როგორც [illegible], საფრანგეთის რკინის გზების ნაწილი კერძო კომპანიების ხელშია, ხოლო სახელმწიფო რკინის გზას მართავს რესპუბლიკის ცნობილი ბიუროკრატია. ახალი პროექტით ორივე გზების მმართველობა [illegible] იქნება. და იმ საბჭოში, რომლის ხელში იქნება უმაღლესი ხელმძღვანელობა რკინის გზების, შევლენ საზოგადოებრივ ორგანიზაციების წარმომადგენლები.

20 წელიწადია ამ რეფორმას მოითხოვს საფრანგეთის სოციალისტური პარტია. დღეს მისი ბრძოლა გამარჯვებით თავდება. ეს პირველი ნაბიჯია რკინის გზების [illegible] ნაციონალიზაციისკენ. როგორც სჩანს, ტელეგრამებიდან, გაფიცვის და ამ პროექტის გარშემო დიდი კამათი ყოფილა საფრანგეთის პარლამენტში. სხვათაშორის სიტყვა [illegible] მონარქისტების მეთაურს დეპუტატ [illegible]. მის წინააღმდეგ სოციალისტ დეპუტატებს დიდი ობსტრუქცია მოუწყვიათ. ოცი წლის განმავლობაში რეაქციონერ დეპუტატს ხმა არ ამოუღიათ. სოციალისტები ყვიროდენ: „ძირს მეფე, გაუმარჯოს რესპუბლიკასო". სხვა დროს უმნიშვნელო, დღეს საფრანგეთში ეს ინციდენტი სერიოზული მოვლენაა. რეაქცია გამოდის დღეს და ზომიერ რესპუბლიკანელების სახით [illegible] რესპუბლიკის წინააღმდეგ ილაშქრებენ. თავის სიტყვაში [illegible] მიუტევია რადიკალების ლიდერ ბრიანისთვის (ყოფილი სოციალისტი). რესპუბლიკის დაცვის ინიციატივას თავზე იღებდენ სოციალისტები. რადიკალები იძულებული იქნებიან მათ გაყვნენ. [illegible] ძველი ამბავი. დრეიფუსის დროს რეაქციას ებრძოდა ჟორესი და მას გაყვა რესპუბლიკანელები. დღეს ამავე რეაქციას ებრძვიან სოციალისტები და ნამდვილი რესპუბლიკანელები მათ უნდა გაყვნენ. საფრანგეთში დრეიფუსის მოწინააღმდეგეების დამარცხებას მოყვა სახელმწიფოს ეკლესიიდან განცალკევება. დღეს დამარცხებას მოყვება ბიუროკრატიული რესპუბლიკის დემოკრატიულ გადაქცევა.

ა. თეკლათელი.

ფრონტის მთავარი კომიტეტი განაგრძობს შემოწირულებათა მიღებას სასახლეში ყოველ დღე.

ᲓᲔᲞᲔᲨᲔᲑᲘ

(საქართველოს დეპეშათა სააგენტო)

27 მაისი.

ᲤᲠᲐᲜᲒᲣᲚᲘ ᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲘ

გაფიცვების გარშემო.

გაფიცვები თავდება, [illegible] ცენტრის დიდი ნაწილიდან იუწყებიან მუშაობის განახლების შესახებ. იუწყებიან, [illegible] და [illegible] წევრები გადასწყვეტენ დაემორჩილონ შრომის საერთო კონფედერაციის განკარგულებას და [illegible] მუშაობას შეუდგნენ. სხვა მრავალ ადგილშიც მუშაობა ნორმალურად მიდის.

პურის მოსავალი.

საფრანგეთში საუცხოვო პურის მოსავალს მოელიან. [illegible] არის, რომ 1920 წლის მოსავალი [illegible] დააკმაყოფილებს იმ შემთხვევაში, თუ [illegible] პურით არ [illegible]. ეკონომისტებს ეჭვი არ ეპარებათ, რომ მარტო ცნობა კი ამის შესახებ, რომ ჩვენ არ დაგვჭირდება უცხოეთიდან შემოტანილი პური, ხელს შეუწყობს მთელ მსოფლიოში პურის ფასის დაცემას. ეს ფასის დაწევა ევროპის დიდ ბაზრებზე უკვე სჩანს.

ფასების დაცემა ინგლისში.

სხვადასხვა ნიშნები ინგლისში პირველ საჭიროებების საგნებზე ფასის დაცემისა იმედს გვაძლევს, რომ საერთოდ ფასიც დაეცემა. კომერსანტები [illegible] იმ აზრის, რომ [illegible] ფასის [illegible] გავლენას იქონიებს ქარხნების ნაწარმოებზედაც. „ტაიმსი" სწერს: ინგლისში და ამერიკაში ნაწარმოებზე ფასის დაცემის [illegible], კომერციულ წრეებში ფიქრობენ, რომ ფასის [illegible] ხელფასის [illegible] გაძლიერებაზე დამოკიდებული. შესაძლებელია, განაგრძობს გაზეთი, რომ ზოგიერთი საგნის ფასი დაეცეს, მაგრამ არავითარი ნიშნები არ არის ფასის საერთო დაცემის შესახებ. ყველაფერი ეს ეხება სასურსათო საგნებს. იუწყებიან, რომ შესაძლებელია ინგლისში ფეხსაცმლების ფასი დაეცეს. [illegible] ფაბრიკანტებს მაღაზიებში დაგროვილი აქვთ დიდძალი ფეხსაცმელი, რომელიც არ [illegible].

უნგრეთის საზავო ხელშეკრულება.

უნგრეთთან საზავო ხელშეკრულებაზე ხელის მოწერა დანიშნულია ვერსალში 4 ივნისისთვის.

სომხეთის საზღვრების გამოკვლევა.

ელჩთა კონფერენცია [illegible] ამერიკის მთავრობის განცხადებას შესახებ იმისა, რომ პრეზიდენტი ვილსონი თანახმა არის თავისთავზე მიიღოს სომხეთის საზღვრების გამოკვლევა.

ხალხთა ლიგა.

ხალხთა ლიგის საბჭომ გადასწყვიტა ბრიუსელში დანიშნული საერთაშორისო ფინანსიური კონფერენციის სხდომები [illegible] პირველ რიცხვებისთვის გადადოს.

შეთანხმება არაბებთან.

ლონდონიდან მოსული დეპეშის თანახმად არაბეთის წარმომადგენლებთან შეთანხმების გამო, მესოპოტამიისა და სირიის საზღვრების შესახებ, ინგლისის ჯარი [illegible] გაიყვანს.

ინგლისის ჯარი სპარსეთში.

„პტი პარიზიენი" იუწყება: ინგლისის რაზმი რომელმაც [illegible] დატოვა, რეშტის ევაკუაციას ახდენს და კაზვინ და თეირანის მიმართულებით მენჯილის [illegible] ხიდისკენ იხევს. რუსები ენზელის დაკავებას განაგრძობენ.

ფასის დაწესება ხორბალზე

მინისტრთა საბჭო შეიკრიბა [illegible] მილერანის თავმჯდომარეობით, საბჭომ საბოლოოდ მიიღო კანონ პროექტი, რომელიც ხორბალზე ფასის დაწესების შეეხება.

პოლონეთის ჯარი უკრაინაში.

უკრაინაში პოლონეთის ჯარის მდგომარეობა არ შეცვლილა.

საფრანგეთ საბერძნეთის ჯარი თრაკიაში.

ათინიდან იუწყებიან: საფრანგეთის მთავრობამ საფრანგეთის ჯარს ოფიციალურად მოუწოდა თრაკიაში საბერძნეთის ჯართან თანამშრომლობის გამო.

სპარსეთის შაჰი.

სპარსეთის შაჰი მივიდა [illegible], სადაც იგი ინგლისის წარმომადგენლებმა მიიღეს.

სომხეთის მანდატი

ვაშინგტონიდან მოსული ცნობით პრეზიდენტი ვილსონმა სენატში გადაგზავნა განცხადება ამერიკის მიერ სომხეთზე მანდატის მიღების შესახებ.

სპას კონფერენცია.

გერმანიის მთავრობამ წინადადება მიიღო, რომ მან 21 ივნისისთვის სპაში თავისი წარმომადგენლები გაგზავნოს.

ტყვეების გაცვლა.

გერმანიამ და რუსეთმა ხელი მოაწერეს კონვენციას ტყვეების გაცვლა-გამოცვლის შესახებ.

საზავო კონფერენცია და გერმანიის დელეგაცია.

საზავო კონფერენციამ გერმანიის დელეგაციას ნოტა წარუდგინა მოთხოვნილებით, რომ [illegible] კომისიაში დანიშნული [illegible] (დამახინჯებულია) [illegible] მონაწილეობის მიღებაზე და ბრძანება გასცა, რომ მის [illegible] აგენტებს მუშაობა შეეწყვიტათ.

ისწრაფეთ ყველამ მოიხადოთ თავისი მოვალეობა.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

დღეს, საღამოს ხუთ 6 ს. მოხდება საქ. ს.-დ. მ. პ. ცენტრალური კომიტეტის მორიგი სხდომა.

◆ **გარდაცვლილ მგოსნის ნოე ჩხიკვაძის** დაკრძალვა გადაიდო კვირისათვის. დაკრძალვა მოხდება ქართველ მწერალთა პანთეონში. პანაშვიდი ხუთშაბათიდან ყოველ დღე ქაშვეთის ეკლესიაში საღამოს 6 საათზე [illegible]. ნეშტი მისი [illegible] გადმოსვენებულ იქნა ქაშვეთის ეკლესიაში 27 მაისს—საქართველოს მწერალთა კავშირის საბჭოს დადგენილებით მგოსნის კუბო შემკობილ იქნება ერთად ერთი დაფნის გვირგვინით მწერალთა კავშირისაგან. მგოსნის მეგობრებს, ამხანაგებს და ორგანიზაციებს, რომლებიც მოისურვებენ კუბოს შემკობას ყვავილებით და გვირგვინებით, [illegible] მგოსნის ობლების [illegible] ფონდისთვის.

◆ **ტრედ-უნიონების დელეგაცია საქართველოში.** [illegible] სარწმუნო წყაროებიდან გვატყობინებენ, რომ თფილისში მოელიან მოსკოვიდან ამ ჟამად იქ მყოფ ინგლისის ტრედ-უნიონების დელეგაციას საქართველოს მდგომარეობის გასაცნობათ.

◆ **[illegible] მინისტრმა** 26 მაისს შემდეგი დეპეშა მიიღო სომხეთის მთავრობის თავმჯდომარის და საგარეო საქმეთა მინისტრისაგან: „ჩემი მთავრობის და სომეხი ხალხის სახელით გულითადად გილოცავთ საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების მე-2 წლის თავის და საქართველოს დემოკრატიულ რესპუბლიკის შექმნის გამო. გულწრფელად [illegible] დამოუკიდებელ საქართველოს და თავის [illegible] ქართველ ხალხს. დარწმუნებული ვარ, რომ ორი მეზობელ და მოძმე ერის [illegible] კავშირი [illegible] თვითმყოფელ ცხოვრების [illegible] უფრო მტკიცედ [illegible] ჩვენს პოლიტიკურ, ეკონომიურ და კულტურულ თავისუფალ განვითარების გზაზე".

◆ **ქართველ ქალთა საზოგადოების** გამგეობა კვლავ „[illegible]" [illegible], 29 მაისს [illegible] საღამოს 2 [illegible] ლობს ნ. ა. [illegible]. [illegible] 2 საათამდე იწარმოებს. [illegible]

◆ **ახალი წიგნი.** რედაქციამ მიიღო კანტორა „განათლების" გამოცემა წიგნი „კომუნისტურ რუსეთში" ამხანაგისა. შეიცავს 88 გვერდს და ღირს 17 მან.

◆ **ქართველ მხატვართა საზოგადოებაში.** დღეს [illegible] მიღებისა საღამოს 6—7 საათამდე. დღესვე დანიშნულია კრება გამოფენაზე მონაწილე მხატვართა საღამოს 8 საათზე, რუსთაველის პრ. № 13.

კრებები.

დღეს, საღამოს 6 ს. შესდგება ქ. ტფილისის პროფ. კავშირთა საბჭოს ჩვეულებრივი სხდომა. განხილულ იქნება მნიშვნელოვანი საკითხები.

— დღეს, საღ. 5 ს. შესდგება ს. ს. დ. მ. პ. მე 3 რაიონულ კოლექტივის ჩვეულებრივი სხდომა.

— ჩვენი თანამშრომელი გ. მ. გვთხოვს გამოვაცხადოთ, რომ „საქართველოს რესპუბლიკაში" გ. მ. ინიციალებით ხელმოწერილი წერილი—„ორი წლის თავზე" მას არ ეკუთვნის.

ᲤᲠᲝᲜᲢᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.

[illegible] მომწყობ მთავარ კომიტეტში.

25 მაისს, სასახლეში მომხდარ მთავარი კომიტეტის შეერთებულმა სხდომამ 29 და 30 მაისის დღეების მოსაწყობად გამოყო 10 მთავარი სექციები:

პირველი სექცია—საქონლის შემძენი კომისია, [illegible] ქ-ნი [illegible]. თანამშრომ. [illegible].

მეორე სექციაში [illegible] და ყვავილები ქ. ქ. [illegible], თანამშრომლებს თვით არჩევენ.

მესამე სექციაში დაწესებულებებში ფულის მოგროვება ქ. ქ. [illegible]. თანამშრომლებს თვით არჩევენ.

მეოთხე სექციაში მატარებლების მოწყობა [illegible]. თანამშრომლებს თვითონ არჩევს.

მეხუთე კინემატოგრაფებში, ცირკებში, [illegible] ფულის მოგროვება. ქ. ქ. [illegible].

მეექვსე რაიონში მუშაობს ბ-ნი [illegible].

მეშვიდე მაღაზიები: სასახლისა და ალექსანდროვსკის. სასახლის ბაღში ქ. ქ. ანდრონიკაშვილი, [illegible], ალექსანდრე ქ. ქ. [illegible].

მერვე სახელმწიფო თეატრი და [illegible] ქ. ქ. [illegible], გ. [illegible], ილ. [illegible], პ. [illegible].

მეცხრე ქართული კლუბი და „[illegible]", ქ. ქ. [illegible].

მეათე [illegible] კომისია: ქ. ქ. [illegible].

მთავარი კომიტეტი ყველა მომწყობებს სთხოვს [illegible] სასახლეში მუშაობის მისაღებათ.

ვისაც 29 და 30 მაისს ფრონტის დღეების მოსაწყობათ მუშაობა სურს, უნდა გამოცხადდეს სასახლეში.

ორშაბათიდან კომიტეტი გაზეთებში გამოაცხადებს შემოწირულებათა სიას.

შემოწირულების ასაკრეფი წიგნაკების მიღება შეიძლება მთავარ კომიტეტის კანცელარიაში, სასახლეში.

29 და 30 მაისი ფრონტის დღეა.

ამ ორ დღეს მთელ რესპუბლიკაში უნდა გაიმართოს [illegible] ფულის მოგროვება... [illegible] მოგროვილი, მაგრამ მოთხოვნილებაც დიდია.

ყველა მოქალაქე მოვალეა დაეხმაროს ფრონტს, რითაც შეუძლია.

ყველა მოქალაქე მოვალეა გაიხსენოს ფრონტზე მდგომი გმირები და ამით ფრონტს ზურგი გაუმაგროს.

ხსენებულ ფრონტის დღეებში ყველა მაღაზიებში [illegible] თბილისიდან დანიშნული პირები ყუთებით და წიგნაკებით ფულის მოსაგროვებლათ. [illegible] მუშათა კლუბში გაიმართება შაბათს საღამოს წარმოდგენა, ხოლო [illegible] დიდი [illegible] და მიტინგი.

[illegible] წარმოდგენა, სეირნობა, მიტინგი გაიმართება [illegible] მუშათა კლუბში.

მოქალაქენო! მეტი ყურადღება ფრონტს.

დღეს ფრონტზე დამოკიდებული ჩვენი ყოფნა არ ყოფნის საკითხი, ამიტომ მეტი ყურადღება ფრონტს!

მეტი სიუხვე შემოწირულების ხაზით.

მოვიხადოთ ჩვენი ვალი ფრონტის წინაშე!..

პირველი რაიონის კომისია.

— დეპუტატმა აკ. ჩხენკელმა სოხუმიდან მიიღო შემდეგი დეპეშა: „[illegible] ფრონტისათვის ქართულ ეროვნული საბჭოს სახელით ასი ათას მანეთს და გთხოვთ [illegible] ჩვენს სახელით გმირებს რესპუბლიკის დამცველთ თქვენი სურვი-

ლისამებს სანგრები. ქართულ გვარდიულ ხაზების თავმჯდომარე ექიმი გრიგოლია.

დეპუტატმა ალექსი ჩხენკელმა სამადლობელი დეპეშით აცნობა, რომ თანხის მიღებისთანავე ის მას გადასცემს დამფუძნებელ კრების კომისიას, რომლის თავმჯდომარე თვითონ არის და ეცდება გადაუგზავნოს ჩვენს დამცველებს საჩუქრები.

მშვიდობით!

I

„მშვიდობით, მხოლოდ ცრემლებით
შენ დამინამე პირი მე.
და მაგ სათუთი ხელებით
დამმარხე შენი პირი მე."

ასეთი იყო უკანასკნელი ვედრება ნოე ჩხიკვაძისა.

იგი დღეს დასამარხავია.

დამარხავენ... ეს ჩვენ ვიცით.

თვით უპირებდა დამარხვას საშინელ სიკვდილს, მაგრამ დიცვა გზაჯვარედინზე.

გამარჯვებული სიკვდილი დღეს დაეჯილდოებს მას:

კუბოთი—

ყვავილებით...

შეიძლება ახალი ტანისაცმელიც შეუკერონ.

ეს მტრობა, რომ ცხოვრებას დასცინის!

მან გაიმარჯვა.

ვინმე იკითხავს:

— ვის ასაფლავებენ?

— პოეტს!

— საიდან მოვიდა?

— წამების ეკლიანიდან.

— რად მოკვდა?

— ჩვენ არ დავინდეთ.

— არავის არ შეებრალა?

— სიბრალული მას არ სჭიროდა.

— საბრალო!

და აქვითინდება ლამაზი თვალები... მის ცრემლებს შეუერთდება სხვების საცრემლე.

ცხოვრება ითამაშებს სასაცილო ვოდევილს.

II

მე მას ვუსმენდი. მისი მჯეროდა.

სიმღერებში იგი არ სტყუოდა.

მისი აკანკალებული სული ცხადად ჩანდა ლექსში.

მისი მშვიდი სახე, ანთებული თვალები არასოდეს არ მომშორდებიან.

ის არასოდეს არ ყოფილა [illegible] და ეს ფიქრი მეჯახება მასთან.

ყველაფერი იცოდა პოეზიისათვის.

განიცადა კვდებოდაც!

ერთხელ მითხრა: მე ჯერ წერა არ დამიწყია.

ის გრძნობდა რომ „პოეზიის მზამზარეულ ყვავილებს" გაზრდა უნდოდა.

ის განიცდიდა პოეტის მძიმე მოვალეობას.

ეძებდა ახალს [illegible].

ის სტიქიონური ცეცხლი, რომელიც მან დაანთო რევოლუციონურ პოეზიაში, მაინც უპირობოდ იწვის.

მას შეეძლო ისე დაეწვა, რომ [illegible] მის სულში დანთებული ცეცხლის.

გადაიქცა სხვა. დაეშვა დასაწვავი.

შეუდარებელი მოვიდა, შეიპყრო განთიადს, მაგრამ განთიადით არ გაუხარებია მისი თვალები.

ბედისწერა [illegible]!

მეგობრებმა [illegible], მეგრი გულიანი სიკვდილი გრძნობით, მეგრი გზა გაუკეთდა.

თვით უბედური იყო! გადამწვარი!

ბრძოლაში დაიღალა. მაგრამ ყოველთვის იყო პოეზიის დიდოსტატი. ეს ბრძოლით არ იცლიდა.

დალია ერთ გული, ტკბილ მოგზაური.

წრფელი იყო მისი გული და ვინ იცის რამდენი გრძნობა ჩამარხა მასში გამოუთქმელად.

აღარ დაიცალა.

III

მშვიდობით! გეტყვი შენივე უკანასკნელი ლექსით.

დღეს 26 მაისია.

დღეა საქართველოს აღდგომის ზეიმისა!

მე შენზე უკანასკნელ გამოსამშვიდობებელს ვწერ!

26 მაისი

შენ ხომ გადაგირჩა ეს დღე! შენი ოცნება ხომ საქართველოს მკვდრეთით აღდგომა იყო.

შენ ხომ უყვარდი ამირანს ასაწყვეტად!

ამირანი აწყვეტილია, მაგრამ შენ ვე დარ ავნებებ მისი ცეცხლით!

მშვიდობით.

მაქ მაინც დაიძინე

პოეზია არ დაიღუპოს.

ხარიტონ ვარდოშვილი.

მაისის 26.
თფილისი.

„წითელ" აზერბეიჯანში

(განჯიდან).

„კრასნი ვოინ"-ის ფურცლებზე—ჩვენ შებრძოლეთ სიტყვები და სტენ[illegible]"-ს განყოფილებაში ვხედავთ წითელი არმიელი შეხვდური სწერს: „დაეხმარეთ დატაკებს! შეიარეთ თეატრებში, კაფეებში, რესტორანებში. თქვენ შემდეგ მით მოსპობილი, მდიდრულად ჩაცმულ ხალხს. მათი სახის გამომეტყველება მათ კმაყოფილებას მოწმობს. და ეს მაშინ, როდესაც ქალაქის განაპირა უბნებში შიმშილით და სიცივით იხოცებიან მშრომელნი... ნუ თუ იმ კმაყოფილებმა ხალხმა დახმარება არ უნდა აღმოუჩინონ ამ ჩაგრულთ? ნუ თუ დრო არ არის, დაწყებულ იქნას ამ მხრით მუშაობა?! ჩვენ წითელ არმიელები, იმედს გამოვთქვამთ, რომ სათანადო ყურადღება მიექცევა ამ დატაკთა უმწეოთ დარჩენილ ბავშვებს".

განათლებისათვის! № ის რაზმის საშეფერენო კომანდებში მოხდა ყრილობა წითელ-არმიელებისა, რომელზედაც გადაწყდა დაჟინებით კულტურულ განმანათლებელი „ისპლიკა" წიგნებ არმიელებისათვის წერა კითხვის სასწავლებლად. მაგრამ გამოჩნდნენ ზოგი ამხანაგები, რომლებსაც ეს დაწყებულება სასაცილოდაც არ მყოფნით... ავტორი ცდილობს დაუმტკიცოს თავის ამხანაგებს, რომ უკანასკნელთა მოქმედება დასაძრახისია და რომ საჭიროა ჯარში კულტურული მუშაობის წარმოება!

ყოველი კერძო ტრანსპორტი, რომელიც ფრონტზე იგზავნება უნდა დამტკიცდეს მთავარი კომიტეტის კანცელარიაში, რათა იცოდნენ სად და რამდენი რა იგზავნება.

საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა პარტიის ორგანიზაციებს!

პარტიულ ორგანიზაციათა თათბირზე 26 მარტს დადგენილ იქნა ყრილობის მაისში მოწვევა. სხვა და სხვა გარემოებათა გამო ეს არ მოხერხდა

შექმნილი მდგომარეობა გვავალებს ყრილობის დაჩქარებით მოწვევას. ცენტრალურმა კომიტეტმა დაადგინა **საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის ყრილობა მოიწვიოს 6 ივნისს 12 საათზე** ქ. თფილისში.

ვაცნობებთ რა ამ დადგენილებას პარტიულ ორგანიზაციებს, ვთხოვთ მიიღონ შესაფერი ზომები, რომ დანიშნულ დროზე გამოცხადდენ მათ მიერ არჩეული დელეგატები ცენტრალური კომიტეტის ბინაზე.

ცენტრალური კომიტეტი საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიისა.

პარტიული თათბირის დადგენილებით, რომელიც მოხდა 25—26 მარტს და დაადასტურა ცენტრალურმა კომიტეტმა, ყრილობისთვის მიღებულია შემდეგი დღის წესრიგი:

მოხსენებანი:

1. ცენტრალური კომიტეტისა.
2. საკონტროლო კომისიისა.
3. მთავრობის წევრებისა.
4. ფრაქციის.
5. მიმდინარე მომენტი.
6. კონსტიტუციის პროექტის განხილვა.
7. ფინან.-ეკონომიური პოლიტიკა.
8. პროფესიონალური მოძრაობა.
9. კოოპერატიული პოლიტიკა.
10. მუნიციპალური პოლიტიკა.
11. აგრარული პოლიტიკა.
12. ჯარი და სახალხო გვარდია.
13. პარტიული მუშაობა.
14. პარტიული გამომცემლობა.
15. დამოკიდებულება სხვა და სხვა პარტიებთან.
16. ინტერნაციონალი.
17. არჩევნები ცენტრალურ კომიტეტისა და საკონტროლო კომისიისა.

პარტიული წესდების 11 §-ის თანახმათ ადგილობრივი ორგანიზაციები ყრილობაზე გზავნიან დელეგატებს თითოს ყოველ 400 წევრზე. იმ ორგანიზაციებს, რომელნიც მაზრას და დიდ ქალაქებს ხელმძღვანელობენ და რომელთაც სათავეში კომიტეტი უდგია, უფლება ეძლევა ყრილობაზე ერთი დელეგატის გაგზავნის იმ შემთხვევაშიაც, როცა პარტიის წევრთა რიცხვი 400-ზე ნაკლები ითვლება.

დელეგატთა არჩევის წესს თვით ადგილობრივი ორგანიზაცია იმუშავებს.

26 მაისი

თფილისში

დღის ქუჩებში.

საქართველოს დამოუკიდებლობის მეორე წლისთავი თფილისში ნინებულად ზეიმდებოდა, რასაც ხელს უწყობდა სხვა თანორის კარგი ამინდიც.

დილის 7 საათზე, საგანგებო მეთოფეებმა ქალაქი დაიარეს და საყვირის ხმით ამცნეს დღესასწაული.

ქალაქის ქუჩები და სახლები ბევრ ადგილას წინადღითვე იყო მორთულ-მოკაზმული და დროშები გამოფენილი, ხოლო 26 მაისს კი ქალაქმა ადრე დილითვე მიიღო უკვე სავსებით სადღესასწაულო სახე.

ქალაქის განაპირებშიაც ბევრი სახლები მორთული იყო მწვანით, ყვავილებით, დროშებით და ხალიჩებით. ცენტრში კი განსაკუთრებით კოხტად იყო შემკული მუშათა და დამფუძნებელ კრების სასახლეები, მთავრობის სახლი, ერობათა კავშირის, სამაზრო ერობის და სხ. შენობები.

დილიდანვე მთელ ქალაქში შეწყდა ჩვეულებრივი, საქმიანობითი მოძრაობა, ტრამვაი, სავაჭროები, გარდა სასურსათოებისა არ გაუღიათ. წყნეთის ქუჩიდან თავისუფლების მოედნამდე შუა ქუჩაში არავის უშვებენ. ადრე დილითვე დაიწყეს ქუჩებში გამოსვლა სადღესასწაულოდ გამოწყობილმა ხალხმა. 8 საათიდან ქალაქის სხვადასხვა კუთხიდან გამოჩნდნენ დღესასწაულში მონაწილე პროცესიები. ვარდ ყვავილებით მორთული ავტომობილები, ეტლები და სხ. ამშვენებენ ქუჩებს.

მუშათა სასახლესთან სამართა ქუჩის ბოლოდან თავს იყრის თფილისის ყველა ქარხანა წარმოების მუშები და პროფესიონალური კავშირები, ირაზმებიან წყობით წითელ და ეროვნულ დროშებით და სადღესასწაულო ნიშნებით თავისუფლების მოედნისაკენ მიემართებიან. ზოგ ორგანიზაციას წინ მიუძღვის თავისი ვარდ-ყვავილებით მორთული ავტომობილები.

ვერიდან მოედნისაკენ მიემართება მუსიკით სახის მხიარულ გამომეტყველებით მოსწავლე-ახალგაზრდობა და შევარდენთა მწყობრი რიგები. მთელ თავისუფლების მოედანზე და ქაშვეთის ქუჩაზე ადგილებს იჭერენ მუშები და პროფეს. ორგანიზაციები, სიონის ქუჩაზე [illegible], ვორონცოვის ქ.—კოოპერატიული და სოც.-ეკონომიური ხასიათის ორგანიზაციები, გოლოვინის ქ.—ქალთა, მასწავლებელთა და სხვა ინტელიგენტური პროფესიის წარმომადგენლები, ლერმონტოვის ქ.—სასოფლო მეურნეობის და ვაჭრობა მრეწველობის წარმომადგენლები. განსაკუთრებით ყურადღებას იქცევს სხვათა შორის თფილისის თემის პროცესია—ეროვნული გლეხები. დაახლოებით 9 საათზე რუსთაველის პროსპექტზე გამოჩნდა ამ თემის ვარდ-ყვავილებით, გირლიანდებით, და დროშებით მორთული ავტომობილი, ეტლი, ლინეიკა, რომელთაც მოსდევდა რამდენიმე ცხენოსანი გლეხი, შემდეგ მომღერალთა გუნდი, გლეხების ჯგუფი, შემდეგ [illegible] ამას მოჰყვებოდა 6 ჯილდოს ხარ-კამეჩ შებმული ურემი. ურემს ეწერა „პროჭოლები" [illegible]. მორთული ურმები სოფლის ქალებით და ბოლოს ისევ ცხენოსანი გლეხები.

სასახლეში.

10 საათზე სასახლეში დაიწყო მილოცვების მიღება. მილოცვებს იღებდნენ დამფუძნებელ კრების პრეზიდიუმი თავის დარბაზში და მთავრობა ყვითელ დარბაზში. დღესასწაულს მოულოცავს თფილისში მყოფ ყველა უცხო სახელმწიფოთა წარმომადგენლებმა, მათ შორის ბრიტანეთის, საფრანგეთის, იტალიის, საბერძნეთის, პოლონეთის, უკრაინის, ლიტვის, სომხეთის და სხ. და აგრეთვე საქართველოში არსებულ ეროვნულ საბჭოთა წარმომადგენლებმა. მილოცვებს დაესწრნენ დიპლომატიური კორპუსი და ქალაქ. მოურავი.

10 ს. და 15 წ. მომლოცველებმა თავისი გვარები ჩასწერეს საგანგებო წიგნში და შემდეგ სტუმრები მიწვეულ იქნენ ჯარის აღლუმზე, სამხედრო ტაძრის ეზოში.

არსენალიდან 7 ჯერ გაისროლეს ზარბაზანი.

აღლუმი ტაძრის გალავანში გარეშემო ჩამწკრივებული იყო თფილისის განიზონის სამხედრო ნაწილები.

დამფუძნებელ კრების პრეზიდიუმმა, მთავრობამ, ქალაქის ხელმძღვანელმა და სტუმრებმა ჯარისკაცთა რიგები ჩამოიარეს, რის შემდეგაც ეზოს შუაგულიდან მთავრობის თავმჯდომარემ მოკლე სიტყვით მიულოცა ჯარს საქართველოს დამოუკიდებლობის მეორე წლის თავი.

ჯარმა შესძახა: „გაუმარჯოს საქართველოს", „ვაშა მთავრობას". მუსიკამ ტუში დაუკრა. შემდეგ დაიწყო პარადი, რომელშიაც მონაწილეობას იღებდა უმთავრესად ახლად გაწვრთნილთა ნაწილები. ჯარმა მწყობრად და დინჯად გაიარა და სტადიონისკენ გაემართა.

პროცესიების ჩამოვლა.

მთავრობა, დამფუძნ. კრ. პრეზიდიუმი და სტუმრები გაემართნენ თავისუფლების მოედნისაკენ. დამფუძნ. კრების ქუჩის კუთხეში, სასახლის პირდაპირ მას შემოხვდება „შევარდენთა" პროცესია, რომელთაც [illegible] ურა. სინემატოგრაფისთვის გადაიღეს მთავრობის, დამფუძნებელ კრების პრეზიდიუმის და აგრეთვე მოსაყვად „შევარდენთა" სურათები.

მთავრობის თავმჯდომარე სტუმრებთან ერთად გაემართა თავისუფლების მოედნისაკენ; გზაში „ვაშა"-ს და „გაუმარჯოს"—ძახილი მოეგება მათ.

ცენტრალური შტაბის წინ ორკესტრმა ეროვნული ჰიმნი შესრულა. თავისუფლების მოედანზე „გაუმარჯოს" და „ვაშა"-ს ძახილი [illegible] გუგუნით გადაიქცა, ყოველი მხრიდან ტაშის კვრა, მთავრობას და დამფ. კრ. პრეზიდიუმს ოვაციებს უმართავენ, ყვავილებს ესვრიან. მთავრობა და დამფუძნ. კრ. პრეზიდიუმი სოლოლაკის ქუჩით მიემართებიან. რამდენიმე ორკესტრი და ხორი ასრულებს ჰიმნს, კიდევ ისმის „ვაშა"-ს და „გაუმარჯოს" ძახილი და მხიარული ხმაური. ყველა სცენის [illegible] მოსამართ მათ. ქუჩა მთლად ივსება ხალხით, ვარდ-ყვავილებს ყრიან, დღესასწაულს ულოცავენ.

მთავრობა და დამფუძნებელი კრების პრეზიდიუმი გადის სერგეევის ქუჩას და ბრუნდება განჯის ქუჩით. აქ დამდგარი თფილისის თემის გლეხობა გუგუნით და ურმებით შესძახებს: „გაუმარჯოს საქართველოს," „დღეგრძელობა ჩვენს მთავრობას."

თავისუფლების მოედანს ისევ მიდგომ ხმაურული ძახილი და აღფრთოვანებული ტაშის კვრა მუშათა და პროფ. კავშირთა წრეებიდან, აივნებიდან და ფანჯრებიდან. პუშკინის ქუჩის დასაწყისში დგას მუშათა ავტომობილები. ერთ მათგანზე, არსენალის მუშებზე, მოწყობილია გრდემლი, მთავრობის და დამფ. კრ. პრეზიდიუმის გამოჩენისთანავე ამ ავტომობილზე მუშებმა დაიწყეს გრდემლზე ჩაქუჩებით [illegible] წარმოება. მუშათა წარმომადგენლები [illegible] მთავრობას და დამფ. კრების პრეზიდიუმს და „გაუმარჯოს" და „ვაშას" ყვირიან.

აქედან მთავრობა და პრეზიდიუმი ლორის მელიქოვის ქუჩით რუსთაველის პროსპექტზე მიემართებიან, საიდაც მთავრობის სასახლემდე ხალხი ყოველი მხრიდან, აივნებიდან და ფანჯრებიდან ხალხი დიდი აღტაცებით ესალმებოდა მთავრობას და პრეზიდიუმს.

მთავრობის სასახლიდან მთავრობის წევრნი, დამფუძნ. კრების პრეზიდიუმი და ქალაქის მოურავი ეტლებით და ავტომობილებით გაემართნენ სტადიონისკენ.

პროცესიის სტადიონისკენ წინ მიუძღოდა ის ქვეითად დამფუძნებელ კრების დეპუტატები და წინაწარ შემდეგ [illegible] წესით გაემართნენ. გზაში სამაგალითო წესრიგი იყო, რომელსაც თვითონ ხალხი იცავდა და ყველა თავის ადგილზე იდგა.

სტადიონზე.

სტადიონისკენ ხალხმა დილიდანვე დაიწყო სვლა დილის 8 საათიდან 2 საათამდე განუწყვეტლივ მიდიოდა ხალხი. სტადიონის კალთები და გარემო ხალხითაა გაჭედილი. მთავრობა, დამფუძნებელი კრება და სტუმრები იჭერენ ადგილებს მაღლობზე, განსაკუთრებით 12 ნახ. საათ. ჰაერში გამოჩნდა 3 აეროპლანი, საიდანაც ფერად ქაღალდებს ყრიან ხალხში [illegible] მათ ჰაერში ნავარდი და ტაშს უკრავენ.

მალე გამოჩნდა მორთული ავტომობილები; მათში ყურადღებას იქცევს სახალხო გვარდიის საავტომობილო, რომელზედაც რამდენიმე [illegible] გაკეთებული იყო და წარწერა: „ნუ დაივიწყებთ ფრონტს", მწვრთნელთა კავშირის ავტომობილი ზედ პოეზიის მუზით და ჰაერით გატენილი ლამაზი ფერად ფერადი ბუშტებით და სხვა.

პროცესია დასრულდა. სტადიონზე გამოჩნდნენ „შევარდენები", რომელთა რიცხვი 8000-მდეა. ქ. ფოცხვერაშვილის ლოტბარობით ხორომ და ორკესტრმა 3-ჯერ შეასრულა ეროვნული ჰიმნი.

„შევარდენი".

პირველად ჰქონდა შევარდნებმა შეასრულეს [illegible] ზოგადი მოძრაობა, შემდეგ ცალკე ქალებმა, ვაჟ-შევარდნების ხელით გამოსვლა, შემდეგ კიდევ ქალების ცალკე ჯგუფის სამი [illegible] მოძრაობა და ბოლოს სიმბოლიური, მშვენიერი ორიგინალური სურათის გარჯიშობა „საქართველოს განსაცდელი", რომლის შინაარსი ასეთია: ქვეყნის შინაგანი მუშაობა, შემდეგ უცხო [illegible] შორის უთანხმოება და ქაოსი, [illegible] ქვეყნის ყველა ძალები კვლავ თანხმდებიან და ირაზმებიან. მამაკაცები სამხედრო [illegible] გადიან, ხოლო ქალები მათ ალაგს იჭერენ შინაურ მუშაობაში და მეომრებს ზურგს უმაგრებენ. დაბოლოს გამარჯვებულ მეომრების შინ დაბრუნება და მხიარულება—ცეკვა ზეიმი. ხალხს ძალიან მოეწონა და მხურვალე ტაშით აჯილდოვა [illegible] გამოსვლას.

ჯილდოები.

სამხატვრო კომიტეტის ჟიურიმ დღევანდელი მონაწილეებისათვის 5 ჯილდო დაუნიშნა ავტომობილებს შემდეგ დანიშნულება მიუსაჯა:

1 ჯილდო—შევარდენს, მე 2 სახალხო გვარდიის ავტომობილს, მე-3—მწვრთნელთა ავტომობილს, მე 4—რკინის გზის ავტომობილს და მე 5—ქართულ კლუბის ავტომობილს.

ხალხი აღტაცებით მიეგება ჯილდოების განაწილებას.

შემდეგ გაიმართა ფეხბურთში შეჯიბრება „შევარდენის" და „26 მაისის" გუნდებს შორის.

დელეგატთა წარმომადგენლები მთავრობის კარზე.

შვიდის ნახევარზე მთავრობის წევრთა წარსდგა [illegible] წარმომადგენლები, რომელთაც [illegible] მთავრობას და [illegible] შემოუტანეს. მათ მილოცვაზე უპასუხა შინ. საქ. მინ. ნ. რამიშვილმა. გლეხებმა უსურვეს დღეგრძელობა საქართველოს და მის მთავრობას. [illegible] მინ. ნ. [illegible] და [illegible] კავშ. წარმომადგენელმა კ. მაჩაბელმა. ერთმა 12—13 წ. გლეხმა, იქვე იმღერა [illegible]: „ბრძანა სოლომონ მეფე მან"... მთავრობის წევრებმა მადლობა გადაუხადეს მათ და გამომშვიდობნენ. გლეხებმა მხიარული სიმღერით გააცილეს მთავრობის წევრნი.

სახალხო დღესასწაული.

16 მაისის დღეს მიეცა სახალხო დღესასწაულის შინაარსი. როგორც უწინ დიდ საეკლესიო დღესასწაულებში, [illegible] იმ დღეს სტადიონის ახლო მახლო ადგილები დატვირთული იყო სოფლიდან ჩამოსულ [illegible] სადამდე.

საღამოთი.

საღამოთი ულამაზესი ხალხი გამოვიდა ქუჩებში და შუაღამემდე ქუჩები სავსე იყო. ქუჩები, თეატრები, კლუბები და სხ. სადაც ყველგან ამ საღამოთი სადღესასწაულო წარმოდგენები გაიმართა. [illegible] დაიწყო ტრამვაის მოძრაობაც, მრავალი ვაგონი მწვანეთი და ვარდ ყვავილ დროშებით და ფერად ელექტრონის ლამპიონებით მორთული. საღამოთი ქალაქში და განაპირა უბნებში სხვადასხვა ადგილას მრავალი შუშხუნა აუშვეს, ხოლო არსენალის გორაზე და მამადავითზე ცეცხლოვანი კოცონი იყო გაჩაღებული.

სატარიფო პალატისაგან

(ცირკულარი)

(ყველა მეწარმეებს და მათ ორგანიზაციებს, შრომის სამინისტროს რწმუნებულთ და კომისრებს, მუშათა კავშირებს.

„სატარიფო პალატამ თავის 21 მაისის სხდომაზე მოისმინა რა მოხსენება მომარაგების ფონდის შესახებ და მიიღო რა მხედველობაში, რომ საქონელი, განსაკუთრებით პური, მუშ. მოსამსახურეებს [illegible] რის გამო შემცირდა ფონდი, აგრეთვე ის, რომ ფონდი [illegible] საჭიროება მუშებისათვის, დაადგინა: 1) სატარიფო [illegible] 1 იანვრიდან შეიტანონ თითო მანეთი თვეში თითო მუშაზე და მოსამსახურეზე; 2) [illegible]

3) [illegible]

4) [illegible] სამინისტროსთან.

აცნობებს რა ამას, სატარიფო პალატა, წინადადებას აძლევს ყველა მეწარმეებს დაუყოვნებლივ შეიტანონ თითო მანეთი თვიურად მუშა-მოსამსახურეზე მომარაგების ფონდში.

სატარიფო პალატის თავმჯდომარე ა. გოლდმანი.

მდივანი ა. ტრეიმანი.

უცხოეთი

სომხეთი.

ხმების უარყოფა. უკანასკნელ ხანებში გავრცელდა ხმები იმის შესახებ, რომ სომხეთში ბოლშევიკების გამოსვლის გამო [illegible] აქვს მასიური [illegible] და სიკვდილით დასჯა. სომხეთის დიპლომატიური წარმომადგენელი საქართველოში [illegible] ამ ხმებს [illegible] ყარსში, ალექსანდროპოლში, ნოვო-ბაიაზეთში და დილიჟანში. ყველა დამნაშავენი სასამართლოს გადაეცემა; სასამართლო იქნება მკაცრი მაგრამ სამართლიანი.

უცხოელების სამხედრო სამსახურში გაწვევა. სომხეთის მინისტრთა საბჭომ დაადგინა გაიწვიოს სამხედრო სამსახურში სომხეთში მყოფი უცხო სახელმწიფოების ქვეშევრდომები. ამის გამო იმუშავებენ განსაკუთრებულ კანონს.

მამულების კონფისკაციისათვის. მინისტრთა საბჭომ დაადგინა მოახდინოს კონფისკაცია იმ მამულებისა, რომლებიც მესაკუთრებმა დასტოვეს სომხეთიდან წასვლის შემდეგ. შესაფერ კანონ-პროექტის შემუშავება დაევალა სასოფლო მეურნეობის მინისტრს.

პურის ფასი. ერევნის ქალაქის გამგეობამ პურზე შემდეგი ნიხრი დააწესა: თეთრი პური გირვანქა—90 მან., შავი—80 მან.

დამფუძნებელი კრება

23 მაისის სხდომა.

თავმჯდომარეობს თაყაიშვილი.

ი. ფირცხალაიშვილი (საშ. კომ. წევრი) აკეთებს მოხსენებას დამფუძნებელ კრების მეორე დამატებითი არჩევნების შესახებ. ამ არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო 29,194 ამომრჩეველმა. დამატებითი არჩევნების შემდეგ [illegible] 4 613. პირველმა ნომერმა დაჰკარგა სამი ადგილი, № 2 ნომერმა მიიღო ერთი დეპუტატი—პეტრე სურგულაძე. მე-3 ნომერს მიეცა 1 დეპუტატი—ივანე ლორთქიფანიძე, მე-8 ნომერს მიეცა—შალვა ქარუმიძე.

გრძელდება მსჯელობა აგრარულ რეფორმასთან შეკავშირებულ დავისა და სათიბის განხილვის წესის დეკრეტის შესახებ.

ლ. შენგელაია აზრით სასამართლოს წესით აგრარულ რეფორმასთან დაკავშირებული დავის გარჩევა [illegible] ორგანოს, რომელიც [illegible] დეკრეტის, რომელიც მისი აზრით ეწინააღმდეგება მინისტრის უფლებამოსილებას.

კ. ნინიძე ჩემ მოხსენებაში მოყვანილ [illegible] დეკრეტისა. მე ვფიქრობდი აქ ყველა ფრაქციამ განაცხადა მოსაზრება ერთი აგრარული რეფორმის დაჩქარებით გატარებისა. მე ვფიქრობ, რომ ეს დეკრეტიც დაკავშირებული ამ აგრარულ რეფორმასთან, არ გამოიწვევს დავას. ჩვენთვის აშკარაა, რომ [illegible], რომელსაც მან რამე ზარალი აქვს, [illegible] ინტერესებზე მაღლა აყენებენ. ამ ეზრამ საკითხმა იმიტომ გამოიწვია დავა და ასეთი ხანგრძლივი კამათი, რომ მათი განცხადებით, ესურთ დაჩქარებით გატარდეს აგრარული რეფორმა, არ იყოს გულწრფელი. ის, რაც აქ განაცხადეს არ არის პირადი აზრი ამ თუ იმ დეპუტატისა, ეს არის აზრი [illegible]. ჩვენ რასაკვირველია არ ვურიგდებით იმას, რომ ყოველივე დავა, სასამართლოში, ამ მიწებზე დაწყებულებში უნდა ირჩეოდეს. თუ თქვენ გაიხსენებთ 28 იანვრის კანონს აგრარულ-რეფორმის შესახებ, დაინახავთ, რომ იქ აშკარად არის ნათქვამი, მიწის რეფორმის გატარება ევალება მიწათ მოქმედების მინისტრს. მიწათ მოქმედების მინისტრს ევალება და ინსტრუქცია გამოსცეს.

მართალია, მე ვეთანხმები თქვენ, ამ ინსტრუქციაში არის მუხლები, რომლებიც კანონის ხასიათი ეძლევა და ამით სამინისტრო კანონმდებლობის როლსაც ასრულებს, მაგრამ ყოველივე ამას ის აზრი აქვს, რომ რაც შეიძლება აჩქარებით გატარდეს აგრარული რეფორმა. ბ. გვაზავას ჰგონია მინისტრს მიეცა რეფორმის გატარება, დავის გადაწყვეტა კი არა. თუ ასე ვიმსჯელებთ, ეს მიგვიყვანს იქამდე, რომ მიწის რეფორმას ვერ გავატარებთ. 28 იანვრის კანონის თანახმად მიწის რეფორმას აწარმოებენ სხვადასხვა კომისიები, ერობები, სამინისტრო. ეს გზა თავიდანვე იყო არჩეული. ეს გზა არ არის ახალი. ოპოზიციამ ვერ ნახა ის, რომ ხშირათ სახელმწიფო იძულებული ხდება გამოაცხადოს საგანგებო წესები, სამხედრო საველე სასამართლოები და სხვა. განა აშკარა არ არის, რომ ოლქების ხასიათში შეუძლებელია სრული გამოტარება ადამიანის დანაშაულობისა? აქ შეიძლება სამართლიანობა არ იყოს დაცული, მაგრამ სახელმწიფოს ინტერესები მოითხოვენ ამას, და ეს ტარდება ცხოვრებაში (გვაზავა ადგილიდან: ეგ ომის დროის ხდება). სწორედ მეგაში გეხლებით, რომ თქვენ აგრარული რეფორმა არ მოგწონთ დიდ საკითხზე. დემოკრატიისათვის კი ეს უდიდესი საკითხი არის.

შემდეგ ორატორი ამტკიცებს, თუ რომ [illegible] აგრარული რეფორმის გატარება, თუ ყველაფერი [illegible] სახაზინოში გადის. ამ გარემოებას, მინისტრები პასუხისმგებელნი არიან, მთავრობა არავის წინაშე პასუხს არ აგებენ და სხვა. დამფუძნებელი კრების წინაშე მთავრობა პასუხისმგებელია, მთავრობა უმრავლესობის პოლიტიკას ატარებს. შეიძლება თქვენ გსურდეთ, რომ მთავრობა უმრავლესობის [illegible] უმცირესობას. ეს არსად არ არის ასე. ფორმალურად, მაშასადამე, არსებობს პასუხისმგებლობა მინისტრის. რაც შეეხება არსებით მხარეს, ეს საქმე უნდა [illegible] ვის ცნობა იგი: თქვენ— თუ ჩვენ. აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ მინისტრი აგრარული რეფორმის ატარებს სამაზრო ერობის, თემების საშუალებით. ერობა, რომელიც არჩეულია თანასწორ [illegible] საარჩევნო ხმის [illegible] თანახმად, ეს ხომ ბიუროკრატიული დაწესებულება არ არის, რომ საკითხი [illegible] იგი, რომ არ იქნეს დაცული სამართლიანობა. რეფორმის გამტარებელ კომისიის [illegible] შეიძლება განაცხადოს ერობაში, ერობის სამინისტროში, მინისტრების დადგენილება მთავრობაში, დამფუძნებელ კრებაში. ნუ თუ ყველაფერი ეს სამართლიანობა არ მიგაჩნიათ. აქ შეგნებულია მთავრობის განსაკუთრებულ ორგანოს ლაპარაკობ. ამ ორგანოს, ხომ კონტროლი [illegible],—მაშასადამე, უნდა შეიქნეს ოპოზიცია ორგანო.

პროპორციულად, რასაკვირველია, მაშინ გვერია, რომ აგრარული რეფორმისათვის დაკავშირებული საჩივრები არჩეულს სასამართლოში, მაგრამ რადგანაც იმედიც გაჭიანურდება რეფორმის გატარება, ამიტომ იგი ადმინისტრაციულ წესით უნდა გადაწყდეს.

კამათი შეწყდა.

მოხსენებული კითხვების დეკრეტს შესწორებით, რაც [illegible] იქნა მიღებული.

ქ. ნინიძის მოხსენებით უკამათოდ მიღებულ იქნა პირველი (ზოგადი) განხილვა კანონ პროექტისა მეფენახეობისა და მეღვინეობის თბილისის და ქუთაისის საგუბერნიო კომიტეტების გაუქმებისა [illegible], ჩვეულებრივ სასწავლებლის ერობისათვის გადაცემის შესახებ.

ქ. ნინიძის მოხსენებით მიღებულ იქნა: კანონ პროექტი [illegible] ყოფილ სახაზინო მიწების სახელმწიფო ფონდში გადასვლის შესახებ. მისივე მოხსენებით მიღებულ იქნა კანონ პროექტი მიწათმოქმედების სამინისტროს დაწესებულებათა შტატის დამტკიცების შესახებ.

დ. ონიაშვილის მოხსენებით მიღებულ იქნა დეკრეტი [illegible] დაწესებულებათა [illegible] გადასახადის ნახევრის გადადებისა.

გრ. ნათაძის მოხსენებით უკამათოდ მიღებულ იქნა დეკრეტი საბიტუმო, სააფთიაქო, სამედიცინო და [illegible] ნივთების საქართველოს რესპუბლიკიდან გატანის აკრძალვისა.

ს. ჯაფარიძის მოხსენებით მიიღეს პირველი (ზოგადი) განხილვა კანონ პროექტისა [illegible] დაწესებულებათა [illegible] მე-406 მუხლის შეცვლის შესახებ. ამ მუხლების თანახმად [illegible], რომლებიც მოვალენი არიან იმ მოწმობებში, რომელიც მათ აძლევს [illegible] საქმე, რადგანაც [illegible] პირადობა ნაცვლად 40 მ. გადახდევინება 3000 მან. 65 მ. მაგივრად 5500 მან.

ქ. ჯაფარიძის მოხსენებით მიღებულ იქნა თბილისის სახაზინო [illegible] დაწესებულების [illegible] აღიარებისა.

ი. მაჭავარიანის მოხსენებით მიიღო პირველი (ზოგადი) განხილვა კანონ-პროექტისა ჯავშნოსანთან საბრძოლველ და [illegible] ნაწილის თანამდებობის პირთათვის სახელმწიფო ფულების მიცემის შესახებ.

დამფუძნებელი კრების წევრები პროვინციაში

ცხინვალსა და [illegible] ხალხის მრავალრიცხოვანმა კრებამ, მოისმინა რა დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგის ალ. ლომთათიძის და [illegible] მოხსენებები მიმდინარე მომენტზე—ერთხმად მიიღო შემდეგი რეზოლუცია: კრება [illegible] და [illegible] დამფუძნებელი კრების და [illegible] მთავრობის [illegible] დემოკრატიის [illegible] უდიდესი [illegible], რომ [illegible] საქართველოს [illegible] ხალხის [illegible] კრება [illegible], რომ ის არ დაიშურებს თავის საკუთრებასაც კი, სრული გამარჯვების უზრუნველსაყოფად და თუ საჭიროება მოითხოვს და ერის ნებით აღჭურვილი მთავრობა მოუწოდებს, მზად არის იარაღს აესხას და ნებას არ მისცემს ვერავის ხელყოს საზღვრები და შეურაცხყოს მრავალი მსხვერპლით და სისხლით მოპოვებული თავისუფლება.

კრება მოუწოდებს იმავე დროს მთავრობას ყოველგვარი ზომები მიიღოს როგორც ფრონტის, ისე ზურგის გასამაგრებლად და დაეხმარონ ჯარში გაწვეულ ჯარისკაცთა და გვარდიელთა ოჯახებს.

კრება მიესალმება ფრონტზე მდგომ ერის საუკეთესო შვილებს ჯარისკაცებს და გვარდიელებს და წინდაწინ ულოცავს მათ სრულ გამარჯვებას ქვეყნის და თავისუფლების მეხანეთ მტრებზე, და გასძახის: მედგრად იბრძოლეთ თავდადებული გმირებო, გრძნობდეთ, რომ ის ხალხი, რომელიც დღეს სულით და გულით თქვენთანაა — არ დაივიწყებს თქვენს მძიმე ღვაწლს და გამარჯვებით დაბრუნებულს სიყვარულით ჩაგიკრავთ გულში. ჰურა, დიდება და გამარჯვება თქვენ, ხალხის გმირებო.

გაუმარჯოს დამფუძნებელ კრებას, გაუმარჯოს ერის და თავისუფლების სახელოვან ბელადს ნოე ჟორდანიას და ჩვენს მთავრობას.

* * *

დუშეთის რაიონის მრავალრიცხოვანმა კრებამ 17 მაისს მოისმინა რა მოხსენება დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის ამხანაგისა საქართველოს დღევანდელი მდგომარეობის შესახებ, აცხადებს, რომ ის მზად არის რითაც შეუძლია დაეხმაროს დამფუძნებელ კრებას და მთავრობას თავისუფალი საქართველოს და მისი დემოკრატიული წესწყობილების დაცვაში. კრება მხურვალე სალამს უძღვნის ჯარისკაცებს და გვარდიელებს ფრონტზე, რომლებიც მამაცურად იბრძვიან ჩვენი მტრების წინააღმდეგ.

* * *

ბოდბის და მაჩხაანის მცხოვრებლების [illegible] შეკრებილმა მიტინგმა 18 მაისს მოისმინა რა მოხსენება მიმდინარე მომენტზე დამფუძნებელი კრების წევრის [illegible], მოიწონა დამფუძნებელ კრების და მთავრობის მიერ მიღებული ზომები თავდაცვის საქმეში და გამოიტანა შემდეგი რეზოლუცია: ყოველგვარ ზომებს მივიღებთ ჩვენი ძვირფასი სამშობლოს დაცვაში. სალამი სამშობლოსათვის თავდადებულ ჯარს და გვარდიას! [illegible] გმირთ. გაუმარჯოს რევოლუციონურ თავდაცვას! გაუმარჯოს დამოუკიდებელ დემოკრატიულ საქართველოს!

* * *

თელავის მოქალაქეთა მრავალრიცხოვანმა კრებამ მოისმინა რა 16 მაისს დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის უფროსი ამხანაგის ა. ლომთათიძის მოხსენება საქართველოს დღევანდელი მდგომარეობის შესახებ, აცხადებს, რომ [illegible] რომელიც ჰქონდა ადგილი საქართველოს მთავრობას და დამფუძნებელ კრებას [illegible] დამოუკიდებლობის განმტკიცებისა, იგი გამოხატულია დემოკრატიის მისწრაფებას, ერის სულისკვეთებისა. დემოკრატიის [illegible] პოლიტიკამ რევოლუციის ხანაში არა ერთ საფრთხისაგან იხსნა ჩვენი ერი. რუსეთის ბოლშევიკური მთავრობაც იძულებული შეიქნა ეცნო ჩვენი დამოუკიდებლობა, რომელსაც ის დიდხანს ჩვენი დემოკრატიის [illegible] ხელ ყოფდა; [illegible] იძულებული შეიქნა ეცნო ჩვენი ძლიერება და [illegible] შეგვეკრა. ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ საქართველოს უკანასკნელი მტრებიც,—სომხეთი და აზერბაიჯანი იძულებული იქნებიან [illegible] ჩვენ ერის ძლიერების წინაშე. ჩვენ ყოველთვის გავიმარჯვებთ და ეს გამარჯვება იქნება [illegible] ჩვენი [illegible] დემოკრატიული მთავრობის და დამფუძნებელ კრების მიერ წარმოებულ პოლიტიკისა, მათი დაუღალავი მუშაობისა და ხალხის ერთსულოვნებისა. ჩვენ [illegible] მოულოდნელ და [illegible] ბათუმის და მისი ოლქის შესახებ სანრემოს კონფერენციაზე. ეს განცხადება სამართლიან გულისწყრომას გამოიწვევს ქართველ ხალხში და უნდა იცოდეს ყველამ, ვინც არ უნდა იყოს ეს, რომ ქართველი ერი არ დასთმობს ბათუმს. ჩვენ იმედი გვაქვს რომ ამ საკითხის [illegible] მთავრობა [illegible], რომელიც [illegible] საქართველოს. ჩვენ [illegible] დავიცვათ თავი სამშობლოს [illegible].

სანიტარული საქმე

16 მაისს შედგა [illegible] სამილიციო უბნის (ავლაბარი) სანიტარული [illegible] კრება. დაესწრნენ უბნის სანიტარული ექიმი, მისი თანაშემწე, უბნის კომისარი. არ გამოცხადებულა [illegible] უბნის სანიტარული ექიმი-[illegible]. კრებას ესწრება რამოდენიმე სხვა დაინტერესებული სანიტარული საქმეში პირი. საბჭოს თავმჯდომარე ნ. [illegible] აკეთებს მოხსენებას საერთოდ სანიტარული მდგომარეობის შესახებ რაიონში. ის მიუთითებს ბაზრების მოუწესრიგებლობაზე, [illegible] (დუქნების) არა ნორმალურ მდგომარეობაზე, ქუჩაში წყალსადენისა და სურსათის ვაჭრობაზე და ზოგიერთ [illegible] სანიტარული მოთხოვნილებათა დაუცველობაზე და [illegible], ეპიდემიის ასაცილებლად მოუწოდებს დამსწრეებს [illegible] და ყოველივე კომპრომისს გარეშე ხელი შეუწყონ სანიტარული მოთხოვნილებათა ცხოვრებაში სასტიკად გატარებას. უბნის სანიტარული ექიმი აღნიშნავს, რომ მის მოკლე ხნის სამსახურში რაიონში ამჩნევს სანიტარული მდგომარეობის გაუმჯობესებას, მაგრამ საქმის სათანადოდ დასაყენებლად აუცილებლად საჭიროა [illegible] მოსახლეობასთან შეთანხმებით მუშაობა. საბჭოს წევრნი: ხუციშვილი, წიწიშვილი, [illegible] და სხვანი აღნიშნავენ მთელ რიგს დეფექტებს [illegible] სანიტარულ მდგომარეობას და საშუალებით ხელში, საშუალებებზე მიუთითებენ, მოითხოვენ ყოველმხრივ სანიტარულ საქმის ხელის შეწყობას. საბჭომ მიიღო: ვთხოვოთ [illegible] სანიტარული განყოფილების საშუალებით ქალაქს, დააჩქაროს ბაზრების მოწესრიგება ავლაბარში, [illegible], განსაკუთრებით [illegible] იქნეს [illegible] სურსათ-სანოვაგის [illegible]. [illegible] იქნეს [illegible] და [illegible] (მოკარწყლებულ მხრივ) და [illegible]. [illegible] იქნეს [illegible] სანიტარული [illegible] ნიადაგზე დასაყენებლად. [illegible] იქნეს [illegible] კონტროლის ძალით. [illegible] კრება [illegible] თვეში ერთხელ, [illegible] კი, კვირაში ერთხელ.

18 მაისს საბჭოს კომისიამ ექიმის და კომისრის თანდასწრებით დაათვალიერა სანოვაგით [illegible], მაკები (დუქნები) და მივარდნილი უბნები, აღმოჩენილ დეფექტების წინააღმდეგ იქნას სათანადო ზომები მიღებული.

სანიტარული საბჭო სთხოვს ყველა მოქალაქეს დარიგება, განმარტება და დახმარებისათვის სანიტარის მხრით მიმართონ სანიტარულ საბჭოს, კახეთის ქ. № 1. ზემო სართული, ყოველ დღე საღამოს 5—7 საათამდის, ან კომისარიატს, საიდანაც დაუყოვნებლივ იქნება მიღებული სათანადო ზომები.

საბჭოს პრეზიდიუმი.

[illegible] კვირა

(თელავი, 24 მაისი).

ძველი თბილისი და აშუღების ცხოვრება სათანადოდ ჯერაც არ არის შესწავლილი.

ძველ თბილისში კი იმალება მრავალი [illegible] საინტერესო და [illegible] ტიპებისა. [illegible], [illegible] კი [illegible] სამინდე [illegible] ჯურღმულებში.

[illegible] არც კი ვიცით ხედ [illegible].

ეს [illegible] მხატვარი [illegible], მოკვდა სიმშილისაგან, მოკვდა დავიწყებული.

[illegible] თუმც [illegible], მაგრამ [illegible] ცნობილი და [illegible], [illegible] მღერიან [illegible] და [illegible], ვიდრე [illegible] მეტი [illegible] აშუღებს.

რასაკვირველია [illegible] და ძველი აშუღური [illegible] სხვა, მაგრამ ნიჭს ხომ უნდა [illegible] ცემა? ნიჭი ხომ [illegible] საჭიროა?

არ შეიძლება იმისი თქმა თითქოს ჰაზირა [illegible] და უმნიშვნელო აშუღი [illegible] იყოს.

[illegible] მოწმობს მისი სიმღერები.

„[illegible] შენ" ვინ არ იცის. ამას ერთ დროს [illegible] საქართველოს ყველა კუთხეში მღეროდნენ და [illegible].

საკვირველია თვით ჰაზირას ცხოვრება, [illegible] საქართველოს [illegible].

[illegible] საქართველოს [illegible] მის [illegible], და [illegible] საქართველოს [illegible].

ის ერთ [illegible] და [illegible] ხანს საქართველოს ცხოვრებაში და [illegible] და უმღერის [illegible].

ჰაზირაში არის აშუღური [illegible], პირველი ძველი [illegible] წინამდეგ, ამას ამტკიცებს მისი ცნობილი და გაგრძელებული ლექსი „მარტის თვე".

საქართველოში მღერიან მის ლექსებს. და არც კი იციან ვინ იმღერა იგი.

მიიტანეთ მე არ ვიცოდი თუ ჰაზირას სიტყვები იყო „[illegible] შენ".

ჩვენ არ გვინდა ვთქვათ თითქოს ჰაზირა სათანადოდ ძლიერი იყვეს და ყოველად სრული. მაგრამ ჰაზირა ღირსია შესწავლის, მოხსენების, სიყვარულის.

მას უყვარდა და უყვარს საქართველო უმღეროდა და უმღერის დღესაც.

იგი საქართველომაც უნდა შეიყვაროს.

მასში არის ორი ერის ქართველების და სომხების ძმობა ერთობისაკენ მოწოდება.

ასეთ გრძნობას განიცდიდა ჰაზირა 50 წლის წინეთ.

იგი მღერის ხალხით, ძალდაუტანებლად. მღერის წრფელად, გატაცებით.

ჰაზირამ ერთ სიმღერაში სთქვა: მე [illegible] ძმობა-ერთობისათვის, საქართველოს [illegible] გული მივდევდი, [illegible], არ [illegible] ლონგს, ძალას, ამისათვის. ლექსი [illegible] არა მარტო [illegible], [illegible] ჩემი ლექსებიდან საქართველოს ყველა კუთხეში მიმღეროდნენ, რომ ყველგან [illegible] ჩემს [illegible] ხმას. ჩემს [illegible] მივალწიე, საქართველო [illegible].

ამ სიტყვებში არ სჩანდა [illegible] „[illegible]", [illegible], რომელსაც [illegible] თავის არსებით ყველა ის, რაც [illegible], რაც სთქვა.

დიახ, ბევრი სთქვა ჰაზირამ საქართველოსთვის და [illegible] ბევრი [illegible].

აშუღი მოღვაწეების ისტორიაც დაიწერება, მათი რიგით [illegible].

მათ შორის ჰაზირაც შესაფერ ადგილს დაიჭერს.

ს. გ.

ს.-დ. პარტიაში

თელავისა. 21 მაისს შესდგა მესამე რაიონის კოლექტივის სხდომა. დაესწრო კოლექტივის მთელი შემადგენლობა და წარმომადგენლები რაიონის ორგანიზაციების და ქვეკოლექტივებისა. სხდომამ პირველ რიგში მოისმინა მოხსენება თელავის კომიტეტისა. კოლექტივმა დაადგინა: ვინაიდან კომიტეტის [illegible] არ ჰქონდა [illegible], ამისათვის დაევალოს კომიტეტს [illegible]. კომიტეტისთვის შემოწირულებების [illegible] და [illegible] პარტიულ წრეებში. კოლექტივმა აირჩია ფრონტის დღის მოწყობის კომისია: [illegible] და [illegible]. [illegible], რომლებმაც [illegible] ცენტრალურ კომიტეტს.

26 მაისის შესახებ კოლექტივმა [illegible]: [illegible] რაიონში ეს დღე [illegible]. აირჩია კომისია: მ. [illegible], ეკ. [illegible], ქ. მჭედლიძე. [illegible]. [illegible] მოხსენება.

[illegible] კოლექტივს [illegible], რომ [illegible], რათა ამ [illegible] იქნეს [illegible]. [illegible] კოლექტივი [illegible] წინ კრებამდე [illegible] კომისიას.

[illegible] კომისიის მოხსენების შემდეგ კოლექტივმა დაადგინა მოწვეულ იქნას 22 მაისს, საღ. 6 საათ. [illegible] კრება მესამე რაიონის [illegible] და კოლექტივის.

მერხეა.

* * *

თელავისა. 22 მაისს შესდგა ს. დ. ქალთა ბიუროს მორიგი სხდომა მ. ტოროშელიძის თავმჯდომარეობით. დღის წესრიგი: 1) მოხსენება მომენტის შესახებ, 2) ფრონტის დღე, 3) 26 მაისის დღესასწაული, 4) [illegible] და [illegible] შესახებ, 5) ნ. ჩხეიძის იუბილე, 6) მიმდინარე კითხვები. მომენტის შესახებ მოხსენებას აკეთებს მ. ტოროშელიძე. შეკითხვების შემდეგ კრება [illegible] მოხსენებას ცნობად.

ფრონტის დღის შესახებ ც. [illegible] მოკლედ აცნობს კრებას ბიუროს მონაწილეობას ფრონტის დღის მთავარ კომიტეტის მუშაობაში.

კრება ერთხმად ადგენს: გაიგზავნოს ბიუროდან და ყველა ქალთა კოლექტივებიდან წარმომადგენელი ერი. [illegible] მთავარ კომიტეტში [illegible], ამასთანავე ბიურომ მოუწოდოს ქალთა ორგანიზაციების ყველა წევრებს ენერგიულად იმუშაონ ფრონტის დღის მოწყობისათვის.

26 მაისის დღესასწაულის შესახებ მოხსენებას აკეთებს თავმჯდომარე. კრება ერთხმად იღებს თავმჯდომარის წინადადებას [illegible] მონაწილეობა მიიღოს 26 მაისის დღესასწაულში.

ნ. ჩხეიძის იუბილეის შესახებ კრებამ თათბირის შემდეგ დაავალა არსებულ კომისიას მისი გამოცხადება.

ცა.

პროვინცია

თიანეთის მაზრა. მაზრაში 1917 წლის სამეურნეო აღწერის მიხედვით მხოლოდ 40,000 მცხოვრები იყო.

მაზრას თავისი სივრცით უჭირავს მესამე ადგილი რესპუბლიკის სხვა მაზრებთა შორის, შეიცავს 4,000-მდე კვ. ვერსტს. კულტურული სახნავი მამოჩენილია: [illegible] არ აღემატება 22 პროცენტს. ეკონომიურად მაზრა, შეიძლება ითქვას ღონიერია, თუ არ მივიღებთ მხედველობაში ერთ რაიონს, სახელდობრ ხევსურეთს, რომელიც [illegible] სილარიბეში იმყოფება. მაზრა მდიდარია ბუნებით, რომელიც სრულიად გამოუყენებელია კულტურული საშუალებებით (ტყე, მამული და სხვა). ერობა აქ გვიან მოეწყო; მხოლოდ შარშან მარიამობისთვეში შედგა ერობის გამგეობა თავის საქმეს მეტად ძნელ პირობებში. გამგეობის ენერგიულმა მუშაობამ გამოიღო რამოდენიმე ნაყოფი. მოეწყო ადმინისტრაცია, აღდგენილ იქნა 15 სკოლა 28 მასწავლებლით, გახსნა სკოლა [illegible] (მთიულეთ-კარი) [illegible] მოწყო [illegible] საქმე, იქნა გახსნილი [illegible], მოეწყო [illegible], [illegible] წინ [illegible] თავის [illegible]. [illegible] წინ ერობის თავისი საქმიანობაში; [illegible] ამისა [illegible]: შეძენილია 150 ძილიანი [illegible] და სხვა. ახლა მთავრობაში [illegible] მოწყობაზე აქვს ერობას [illegible], [illegible] ეს [illegible]: [illegible] და [illegible] ერობის საშუალებას [illegible] შექმნას თავისი წყარო [illegible] (მაზრას [illegible] მცხოვრებ [illegible] ერობის [illegible]).

გამგეობა შეუდგა [illegible] თბილისთან [illegible], [illegible] რომლითაც თიანეთს [illegible] გამოსავალი [illegible] გზა [illegible]. [illegible] ამ [illegible] საქმეებისათვის [illegible] 9 მილ. მან. ხარჯი.

წელს სახელმწიფო განზრახულია [illegible] თიანეთში [illegible], რომელთა [illegible]. ერობის გამგეობაში [illegible]: თავმჯდომარე და სამი გამგეობის წევრი, ამათში სამი [illegible] დემოკრატი და ერთი ფედერალისტი. ფედერალისტები ერთით არ კმაყოფილდებიან; [illegible] დ. [illegible]—შვილი, თუ დ. შ—შვილზე [illegible] მოითხოვენ [illegible]!

დ—შვილი [illegible] არის გამგეობაში, [illegible]. [illegible]—შვილი [illegible], [illegible], რომელიც [illegible].

[illegible] მე 3 მე [illegible], [illegible] „სახალხო საქმის" № 824-ში. ი. [illegible], რომ ერობამ [illegible], [illegible] 13 სკოლა.

[illegible], რომ ერობის [illegible]: „[illegible] დ—შვილი კი გამკვეთრებს საქმეებს, რომ ერისა ხელს უწყობდეს". ბ. [illegible] — თიანეთელები საქართველოსთან იცნობენ თქვენს მოღვაწეობას.

მკვიდრი.

განცხადებანი

ექიმი

ა. შ. მარტიროსოვი

სიფილისური კანის და ვენერიული სნეულებანი (სიფილისი „606" და 914 შეშხაპუნება). მიიღებს: დილით 8—9 საათ. საღ. 5—7 საათ. ხერხეულის ქ. № 9, [illegible].

(1700—თ.

ექიმი

ე. შ. მჭედლიშვილი

სიფილისური: სიფილისი (შეშხაპუნება „606" და „914") ვენერიული და კანის სნეულებანი: მიიღებს ყოველ დღე 8—1 ს. და 4—7 ს. [illegible], მისამართი: კუთხე პლეხანოვის ([illegible]) პროსპექტის და [illegible] ქუჩ. № 22, ტელ. 10—67. (1688 თ.)

ქალი მ. ჩოლოშვილი

[illegible] ([illegible]) დილის 9—12 ს. 4—7 საათ. საღ. ნიკოლაძის ქ. № 32.

(1537 თ.)

ბუჰხალტერს

რომელიც მუშაობს პროვინციაში და აქვს მრავალი წლის გამოცდილება, სურს გადმოვიდეს თბილისში და ეძებს შესაფერ ადგილს. მისამართი რედ. „ერთობა" № 13 თვის.

(1691—2—1)

ექიმი

ნ. მ. ბაქრაძე

(შინაგან და ბავშვთა სნეულებათა) ავადმყოფებს იღებს დილის 8—10 საღამოს 4—7 ს. გრიბოედოვის ქ. № 4.

(უ. 25—1)

ექიმი

ნ. ა. არუთინოვი

სიფილისური სიფილისი (606 და 914) ვენერიული ტრიპერი, შარდის ორგანოების [illegible] ([illegible]). მიხეილის პრ. № 80, ბინა 8. მიიღებს დილით 9—12 ს. საღ. 4 საათ. 6 საათამდე. (1555—თ.)

ექიმი

ა. ლევენშტეინი

შინაგანი და ნერვიული სნეულებანი რენტგენის და ელექტრო სამკურნალო კაბინეტი. მიიღებს დილის 11—12 ს. და საღამოს 4—7 ს. [illegible] ქ. № 5 ბინა 8, ტელეფონი 12—46.

(1518—თ.)

ბებიაქალი

ქალი აბაშიძე

[illegible] „[illegible]" და „[illegible]", [illegible]: [illegible] „914" და „606" [illegible]. ქ. [illegible].

([illegible] 336.)

კბილის ექიმი

მ. ი. [illegible]

[illegible] კბილის [illegible]: [illegible] კბილებს, [illegible] კბილებს. [illegible] დილის 10—2 საათ. და საღ. 4—6 საათ. [illegible] ქუჩა № 18. ტელეფონი 3—63.

(24—5)

ექიმი

ნიკოლოზ მახვილაძე

[illegible] შინაგან სნეულებანი [illegible] საღამოს 4—6 საათამდე. მისამართი: [illegible] ქ. № 11, [illegible].

(1255 48—5)

ქალი მ. ა. [illegible]

სიფილისური სიფილისი და [illegible] (შეშხაპუნება „606" და „914") ვენერიული (ტრიპერი) და [illegible] სნეულებანი. [illegible] მიიღებს ყოველ დღე დილის 8—11 და საღამოს 5—8 საათამდე. ქალებს 4—5 ს. [illegible]. [illegible] ქუჩა № 53.

(1288 25—8)